

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Éves ár 10 pengő, féléves 5 pengő.

Egyes szám ára 24 fillér.

Laptalajdonos:

MINERVA IRODALMI ÉS NYOMDAI
MŰINTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kolozsvár, Brassai-utca 7. szám.

Telefon: 18-87.

PARTIZÁNOK

egen, eső sző. Hogy mit jelent, nek mindnyájan, már elterjedt a legkésebb magyar faluban is. Rajnáljuk, hogy ennek a fogalomnak a megjelölésére nincs magyarunk, ne is próbáljuk ezt a szót magyarosítani, maradjon csak így, tal annak, hogy partizánunk lemei magyar vaiami és talán néhány nuiva ezt az idegen szót is elfe-
jűk.

Adria partján, Horvátország és zbia déli részén, hegyes, erdős, zben megközelíthető vidékeken kődnek" most ők. Működés alatt nban itt gyűjtogatást kell érteni, ak és épületek telegetését, a hor- és szerb nép vagyonának, élelm- nének, marháinak elrablását, asz- nyaiaknak megőrzését, a fogalom felkavarását. Már a parti- mozgalom megindulásakor a té- és építő munkára vágyó szerb norvát nép jól tudta, hogy idegen, földről irányított mozgalomról e szó, melyet Moszkvából pénz- és támogatnak.

ezesen a nehezen megközelíthető, mutailan területeken sikerült egy zgerpartii sávon a hatalmat maguk- ragadnók, minckután első dol- az volt, hogy „kormány” alakít- nak és egy ú. n. fasisztalenes bi- saságat. Ennek a bizottságnak hat- tagja van, akik közül természe- ten nagy többségben annak a zsidó nek a fiaí vannak képviselve, me- no itt Magyarországon is azokban az lékezetes Kum Béla-féle időkben andi; az élen haladtak akkor, ha a unzet létét, becsületét és ellenállá- s kellett alá ásní. Néhány horvát szerb tag is van a bizottságukban, ak azonban a délszláv társadalom bredékéből kerültek ki, olyanok, ak menekülni voltak kénytelenek át hazájukból és csak Moszkva fo- lla be őket.

A partizánok fegyverekkel is el vannak látva, még hozzá jól. Még olasz tábornokok és más magasrangú tiszték akadtak, akik az olasz össze- omlás szomorú napjaiban egész fegy- verkészletüket átadták a partizánok- nak. Nyomdájuk is van, szorgalmas sokszorosítják a rüpedulákat és elszórják a Balkáon, arra ösztönözve a népet, hogy ragadjon fegyvert, lá- zadjon föl. Hogy ki ellen? Hát az „urak” ellen, és természetesen a né- metek ellen, mert ha a németek le- lennének a fegyvert, akkor végre eljű- hetne a várvárárt aranykor, mikor minden „proletár” tejjben-vajban tű- rődhetne, mert akkor Moszkváé a szó. Hogy ez milyen a valóságban, a

moszkvai éhínség és a tömeges kivég- zések mutatják meg. Vezérük Tito, aki politikai és katonai kiképzését természetesen Moszkvában szerezte, a GPU kebelében. Titónak lapja is van és ennek a lapnak a címe vajjon le- hetne is más, mint „A proletár”? A délszláv városok söpredékében min- dig meg volt a hajlandóság arra, hogy felforgató mozgalmakban részle- gyen, ez a bizonytalan réteg, amely az építő munkát megveti és lenézi, amely elégedetlenséget szít és ellentéteket keres, csatlakozott Titóhoz és társai- hoz. Hogy aztán — amint sikerült is nekik, — rémültenen tartják a váro- sok és falvak népét.

Harc a partizánok ellen.

HETI JEGYZETEK

Irja: (d. l.)

Díszpolgárokat avatnak Erdélyben

s egymás után éri a megtiszteltetés Herczeg Ferencet, most pedig Kodály Zoltánt és Paulini Bélát. Marosvásárhely díszpolgára Herczeg Ferenc lett s olvastuk az ottani lapban, hogy kétezer pengőbe került a díszoklevél és a díszoklevelet átadó bizottság utadása. Mert bizottság afa át a Délvidékről származó írónak Marosvásárhely díszoklevelét. Most aztán Székérről, a szolnokdombokamegyei nagyközséből érkezik a hír, hogy Kodály Zoltánt, a nagy magyar zeneszerzőt és népdalkutatót s Paulini Bélát, a népi táncos játékok hirdetőjét választották díszpolgárrá. A hirdás szerint mindkettőt „a népművészetek országosan való újjáélesztése terén szerzett érdemeiért.” Jelentőséget látnak abban, hogy a népi műveltséget ápoló Kodály Zoltán éppen a különös népességi összetételű Szolnokdombokban kapott díszpolgárságot. Ezekben a területeken az élet mély tanítással nyitotta fel a lakosokat s így az előjárás szemét. Tudják, hogy mi a magyarság megmaradásában az igazi érték s nem tévesztik össze a magyar népi művészeteket a magyaros művészetekkel. Itt egyelőként a díszoklevél sem fog súlyos cserébe kerülni. Széki aszszonyok és leányok kézimunkájával, hímzéssel készül el mindkettő s valószínűleg mind a két kitüntetett úgy fog örüdeni a megbecsülés szép jelének, mintha iparművészek dolgoztak volna rajta helyéig.

✱

Tiszafüredről kaptunk levelet

egyik olvasónktól s bár azt írja befejezésül, hogy választ nem vár, néhány sort neki szentelünk ebben a tarka rovatban. A falusi leányok átalakulásáról írott cikkünk kapcsán megjegyzi, hogy a leányok azért kénytelenek újmódi ruhát, kosztimót, rövid haját viselni, mert ezt kívánják tőlük a férfiak. Elismerjük, igaza lehet a levélírónak. De ő is ismerje el, hogy a szavai szerint „állatfelhőbe burkoló” vöröskőrű nő nemcsak nálunk fordul elő, hanem mindenütt az egész világon. Amerikában éppen olyan, mint nálunk. S ha már olyan körülmények között él, hogy nem képes a divat ötle-

teinek ellentálni, rendben van. De akkor ne is tartson igényt arra, hogy megismerjék: ez magyar, ez francia, ez német leány. Egyébként a falusi leányok tekintetében egészen másképp áll a dolog. A minap panaszkolta valaki, hogy a falujabéli leányok, de még a leányok is, csufolódnak vele, amióta elcsereit szép falusi ruháit neveltséges gyári vacakkal. A falusi férfiak ezek szerint nem ragaszkodnak az új női divathoz. És ha igen, akkor nagyon kevesen vannak ilyenek. Mert tudják, hogy a gazdaságban kevés értelme van a lakkozott körmöknek, ondulált hajnak és rövid szoknyának.

✱

Múlt számunkban egy leányról írtunk

alci ugyancsak fittyet hány a régi öltözködésre. Cikkünk megjelenése után eljött a szerkesztőségbe Gergely Róza kolozsi leány és arra kért, írjuk meg, hogy cikkünk nem róla szól. Annál szívesebben megtesszük ezt, mert Gergely Rózának a nevét sem ismerjük.

Arról írtunk, hogy egy leány átalakult s most fejkendő helyett turbánt visel. Hogy a neve Róza volt, az sem jelent sokat. Irhatunk volna Juliakát is, Máriát, vagy Annát. Akkor az összes Juliak, Máriák és Annák jöttek volna küldöttségileg a szerkesztőségbe? De mindegy. Szívesen helyreigazítjuk a multkorai cikket és a Gergely Róza kérésére megírjuk, hogy nem azonos az a Rózával, akiről a cikket írtuk s aki vörösi ruhát és turbánt visel néhány hónapja.

Érdekes, hogy az emb

általában azt hiszik, ha letájják a csillagot, akkor nincs lag s ha azt mondják a fehé hogy szürke, akkor már s hó fog esni a féli fellegek között könyörtelenül civélünk, nem tetszenek a módalok s maholnap a magyaszéd sem, mert divatosabb a városi beszéd, amely a le „spine”, a barátot „haver” éltt „kaja” és az iskolát „nével” illeti. Olvasóinkra bizdóntseik el: melyik a szebb?

A fiatalság a nemzet jöv

s nem csak a jelent, hanem a vót is tekintetbe kell venni, kor a nép, vagy a nemzet sorsá beszülik. Tiszta igazság, s denki tudja és hirdeti is ez a dolgot. De hozzá kell tennünk, hogy csak az a fiatalság jezővő, amely tanul, művelődik erkölcsökben gazdag s amely magköls is el tudja mondani b kén és nyílt tekintettel a f igazságot. Külömben csak a szójátékai vülk a mondás és vessz belőle az igazságot. Tudat fel nem készült fiatalságra b egy nép jövőjét nem lehet. Ely van amny iskolánk, tanfamnunk, népművelődési előadás ezért vannak a népművelő lap amelyek az élet legkülönböz kérdéseit boncolgatják a nyú nosság előtt. Az életben min lehet tanulni s mindenütt van katma az embernek tapasztalag gyűjteni. Kétszerez igazság, hogy ma már nemcsak a népszéi szónok jelentenek erőt, n csak a nyers erő, hanem a sze mi erőt is felemelkedtek a küz képesség és átütőerő szintj. Aki nem tud, az elvesz, aki töb tud, az megmarad. Kétszerez igaz ez akkor, amikor az elle ges indulatú népek között n kell maradnia a magyarnak s m kell védenie a saját igazsá nem csak fegyverrel, hanem dással és tehetséggel is. A nezetköziség, a nemzeti felleg le tés akár politikai, akár művészi, hagyománybeli téren p minden esetben elsorvasdás lenti a népek. Pusztuláshoz s et és sirját ássa népének az s a nemzetköziség vélt igazsággá beszél előtt.

Gondoljon honvéd hozzá-
tarozójára s rendelje meg
számára a

MAGYAR NÉPET

A MAGYAR NÉPET

akár a laktanyába, akár
a fronta elküldjük neki

MAGYARORSZÁG ÉS A PÁNSZLÁVIZMUS

Mit mondott Benes?

Van-e, aki Benes nevét nem ismeri? Legutóbb Moszkvában tartózkodott és megbeszéléseket folytatott Galinnal Keletrópa megszervezéséig. Moszkvában ugynevezett Pánszláv Tanács is működik, mely éppen akkoriban ülésezett, Benes tehát, a levitézlett Csehszlovák tartárság volt elnöke, az ugyanakkor levitézlett Kísántant szellemi vezére, ezen a pánszláv tanácskozási hatalmas beszédet mondott. Azt mondta Benes, hogy rendkívül örül annak, hogy ezen az értekezleten részvevő, annál is inkább, mert az elmúlt években keresztül ő maga is pánszláv népek boldogulásáért küz-

dött. Már az első világháború a szláv népek jogainak részbeni kivívásával végződött, — mondta Benes, — a mostani világháború azonban sokkal nagyobb jelentőségű a szláv népcsalád számára, mint az előbbi és ebből a szlávországnak teljes győzelemmel kell kikerülnie. A Szovjetunió katonai sikerei bebizonyították a világnak, hogy a „szláv népeknek is joguk van a nap alatt, legalább annyira, mint más népeknek, ha nem több, s ha a szlávok több jogot is kíván magának más népekéül, ez azért van, mert a száma is nagyobb.”

Az orosz „testvér”

Igy szólt Benes, de téved, aki azt hiszi, hogy ezzel aztán már be is fejezte, bizonyára hatalmas érdeklődéssel kísért előadását. Nem! Kijelentette Benes azt is, hogy a kiszláv törzsek elragadtatással és csodálkozással figyelnek a nagy orosz testvér ténykedésére, hogy a szláv népek együttműködése a mostani nehéz időkben megkötözött erejű és jövő Csehszlovákiája pánszláv po-

litikát kell hogy végezzen Moszkva utasítása alapján.

Eddig a híradás, amit a magyar sajtó is közölt. Ez a beszéd sokkal világosabb, mintsem félreértésre adhatna alkalmat. Bizonyára megmondandókat az ilyen kijelentés még azok számára is itt Magyarországon, akik pedig eddig talán azt hiték, hogy a veszély nem annyira Keletről hanem éppen Nyugatról fenyeget.

Teleki Pál és a szerb—cseh sajtó

Élénk emlékezőnk még néhai Teleki Pál miniszterelnök egyik zsedei beszédére, melyet néhány eszendővel ezelőtt mondott el. Teleki áll kiemelte annak idején — és anélkül, aki a jelen súlyos órákban nem látja a helyzetet ugyanúgy, hogyan már ő látta évekkal ezelőtt, — hogy a magyarságnak minden körülmények között és utolsó erejéig a latbavetésével is meg kell tartania nemcsak a magyar népet magát, hanem a politikai Magyarországot, a szentistváni határokat, mert csak egy erős útközállam, egy életképes Nagymagyarország képes az északi és déli szlávországot egyesülésében megakadályozni.

Alighogy elmondta Teleki Pál ezt a beszédet, már is akadtak hangok Csehszlovákiában és Jugoszláviában egyaránt, melyek a legdurvább módon rátámadtak a trianoni Magyarországi szöszölőjára. Egy szerb lap kerekén kijelentette, hogy „Magyarország minden fáradozása hiábavaló, mert a Kárpátmedence szláv ér-

dekerület.” Ez a hang szintén túlságosan is világos és a magyar ember önkénytelenül is összehasonlíthatja Benes urnak a közelmúltban elhangzott eszmefuttatásával.

A pánszláv veszély talán sohasem volt ilyen éles, mint éppen napjaink-

Az ország legrégebbi
szarvasbörgyára

ŐZ-, SZARVAS-,

dámvadbőröket, kesztyű, ruházati, mosó- és bélésbőrre, — természetes színből és színesen, — egyéb vadbőröket szőrméire való kikészítésre bérmutatóban vagy felesben elvállal!

Mehlschmidt Gyula utófia

vitéz

FEJÉR ANDRÁS

Finombörgyára Tatóváros

Alapítva 1780.

ban, a második világháború e nehéz és sorsdöntő óráiban. Mi magyarok sohasem uralkodtunk más népek földjén, sem akarunk ezáltal sem elvenni senkitől sem. Még az orosz nép jogait is elismerjük, pedig kétséges, hogy ők elismerik-e a magyar nép jogait.

Oroszország érdekerületei Szibérián

Oroszországnak hatalmas, nagyrészt lakatlan területek állanak rendelkezésére és megművelésre készen Szibériában. Hatalmas gazdasági lehetőségeket rejt magában Szibéria, végeláthatatlan erők, melyeket eddig nem értelt ki senki, hatalmas megmunkálható területek, melyeket nem munkált meg senki, bányák, melyeket nem aknázott ki senki. Az orosz nép ennek ellenére a szegény, sokhelyen terméketlen Európára fenekedik, arra az Európára, melyben még az európaiak sem képesek megélni, mert nem nyújt elegendő életerületet azoknak a népeknek sem, melyek itt éltek hosszú évszázadok óta.

Egy olyan pánszlávizmussal, mely Kelet felé, Szibéria felé irányulna az európai népek, így a magyarság legösszintébb rokonszenvével találkozna. Egy mohó, önző, más földjére, más házára és más mezejére irigykedő Nyugatra néző pánszlávizmussal azonban nemcsak a magyarság, de az összes európai népek legelsőszintű ellenállásával és kérelhetetlen önvédelmi harcával találkozna. Ez a harc talán most érte el tetőfokát és a németeknek a bolszevizmus elleni hadműveleteiben csúcsosodott ki. A harc nem dőlt el, olyan kegyetlenül és borzalommal folyik, mint soha egyetlen háború sem az emberi történet folyamán, melynek súlyosságát még az is növeli, hogy az üzleti szempontokat szemelőtt tartó angol imperializmus és a mohón, mindenben keresni akaró amerikai pénzvilág, szintén a pánszláv bolszevizmus pártjára állott és teljes hadigépezetét Európára ellen mozgította.

Magyarországon ebben a küzdelemben a németek oldalán vesz részt és amikor küzdelmét megindította, minden hazáját féltő magyar ember tisztában volt azzal, hogy itt a magyar nép legelőbbi jogairól van szó.

m. j.

A BOLGÁR RÓZSA

A bolgár testvérnép mindig a Balán egyik legszorgalmasabb népe volt. Kertkultúrájának termékei a vidéki piacokon mindig elsőrendű helyet foglaltak el. Bulgária egyik legjellegzetesebb növénye, melynek természetével a bolgár nép széles rétegei foglalkoznak, a róza. Az egész világon többszáz rózsfajta ismeretes, a rózsaszalag szempontjából a bolgár róza az első helyen áll, latin neve *rosa damasceva mife*. Ez adja a legillatosabb rózsaszalagot. (Második helyen van a *rosa alba*, melynek rózsaszalag hozadékta 50 százalékkal kevesebb.) A bolgár rózsának hosszú évszázadok óta világhíre van. A híres külföldi illatszergyárak egyik legfontosabb nyersanyaga mindig a bolgár róza volt. A bolgár rózsatermesztés még a török megszállás idejére nyúlik vissza.

A mostani nagy háborúban, mikor a külföldi szállítások egyrésze elmaradt, vagy legalábbis csökkent, a bolgár rózsatermesztésre nehéz napok következtek. A kormányuk közé kellett lépnie, hogy a felszabadult területeken, ahol eddig a csodálatos rózsakerék virultak, most nemzetgazdasági szempontból fontosabb növényeket termesztenek. Még néhány évvel ezelőtől 5.500 hektárnyi területen virult a bolgár rózsatermesztés. Hatalmas terület ez, ha meggondoljuk, hogy a róza egyike a legkezelebbes virágoknak, termesztése nagy utánjárást és olyan szakképzettséget követel, melyet a bolgárok hagyományként adtak át apáról fiúra.

Hatalmas fövedlemre tett szert a bolgár nép ennek a gyönyörű virágnak a termesztésével. Egyetlen hektár területről 700-tól 2300 kilogramig szednek le illatos rózsabimbót. Ebből a hatalmas mennyiségből azonban desztilláció folytán csupán 70 deka rózsaszalagot lehet nyerni. Már ebből is látni lehet, hogy hány szorgalmas bolgár kéznek, hány megfeszített munkával küzd karnak a munkája szükséges ahhoz, hogy a nyugati gazdag országok finom úridamái rózsaszövet használhassanak.

Bulgáriában a legmodernebb desztilláló felszereléseket állították föl. A bolgár kormány maga is régóta rájött arra, hogy az elsőrendű kivitelű cikk termelését mindenben támogatni kell annál is inkább, mert Bulgária iparilag szegény állam és ipari cikkben behozatalra szorul. Hogy pe-

dig hozni lehessen ipari cikket, ahhoz szállítani is kell ezeket. Már 1850-ben 2789 desztilláló berendezés működött bolgár földön és több mint 14,128 u. n. desztilláló üst. A kormány támogatásával hatalmas gyárakat és modern berendezéseket szereltek fel és a mozgalomnak tökével való ellátásába a különböző bolgár bankok és szövetségeket is bekapcsolódtak.

A rózsaszalag-árak minőség szerint változnak, az utóbbi években általában 32.600-151 165.000 levélig terjedő összegeket (40.000 pengőt) fizettek egyetlen kilogram bolgár rózsaszalagért. A bolgárok az utóbbi években a következő mennyiségben termeltek rózsaszalagot:

1937-ben	2776 kilót
1938-ban	1712 kilót
1939-ben	3778 kilót
1940-ben	1689 kilót
1941-ben	701 kilót

A rádió népszerűsítési munkái

A Magyar Rádió már több esztendő óta folytatja s még a mai nehéz körülmények között sem hagyta abba a magyar nép műveltség megőrzésére, illetve terjesztésére irányuló munkáját: a néprajzi hangfelvételek készítését és gyűjtését. A Néprajzi Múzeumnal együttműködve sikerült is a Magyar Rádióknak igen sok dallam, ballada, népmesze, ősi szokást hiteles népi előadásban hangfelvételre felvenni és ehhez a fennegőlt anyagot is megmentenie. A gyűjtés és ellenőrzés munkáját Bartók Béla, Kodály Zoltán és Lajtha László, továbbá a melléklet szerzői által fialabb zeneifolklorista gárdák végezték és végzik most is, míg a népmesze-gyűjtést főként Ortutay Gyula látja el és irányítja.

A tudományos kutatás elősegítése végett, de azért is, hogy a lemezek gazdag anyagát a nagyközönség számára hozzáférhetővé tegye, a Magyar Rádió elkészítette és megkezdte a hangfelvétel zenetudományi feladatok gyűjtését.

Már pedig a Magyar Rádióknak 200 hangfelvétel nagyobb anyag áll rendelkezésére. Egy-egy lemezre nyolcas — tizenkét darab — két-nyolc dallamot vettek fel annakidején a népdalgyűjtők. E tény alapján könnyen elképzelhető, mily hatalmas anyag van itt még felfedezésre!

A máris kiadott kötet magába foglalja a moldvai csángók viláktől a Dunánálgi terjedő tájak népi dallamait. Mafajtuk igen sokrétű és a siratókól a gyermekdalokig számtalan változatokat öleli fel. A gyűjtemény nemcsak énekes zenét tartalmaz, hanem háttérzenét is, nevezetesen sok kitaláson lejegyzett dudazenét.

A csendőrség fegyverhasználati jogának kiterjesztése

A kormány a csendőrség fegyverhasználati jogát a rendkívüli állapot viszonyokra tekintettel a halovári és marosvásárhelyi csendőrségeti parancsnokságok egyes őrségeinek működését terhelő lényegesen kiterjesztette. A kiadott utasítás alapján a szolgálatban lévő csendőr mindeki ellen köteles fegyverrel használni magát gyanússá teszi és a fellépés kielégítő válasz nélkül elszalaszt. Akát tehát a közölt területen a csendőrjárőr megállásra szólít fel, azonnal álljon meg és semmiesítse meg az igyekezők menekülési, mert kites magát annak a veszélynek, hogy csendőr löveli.

Méhszaporító telepek Erdélyben

Erdélyt kedvező éghajlata és megfelelő sokfélesége a méhészkedésre kiválóan alkalmasra teszi, azonban eddig csak igen kis mértékben használták ki. Őka részben abban keresendő, hogy a gazdaságok méhészkedés alapját képező kaptárak méheshaladók Erdélyben nem terjedtek el kellő mértékben, helyette kártevők által jobban pusztított méhek sokat használják és a ragadós költésrohadás is igen váromlja az állományt.

Az erdélyi méhtenyésztés korszerűsítése és fellendítése érdekében szükséges, hogy a méhtenyésztők megfelelő kaptárakban méhészkedjenek és szüntessék meg a költésrohadás, nemkülönben egészséges, erős méhesalagok útján feltrissítsák az állományt.

Ezért a földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltsége u. n. méhszaporító méhészteteket létesített, melyeknek az a hivatása, hogy kaptárakba egészséges méheshaladók állítsanak elő. A kirendeltség minden megyében megszervezte a méhszaporító telepeket.

A
Magyar Népet
terjeszteni
magyar kötelesség!

Ezermesterségek

HOGY PÓTOLJÁK A SZÉKELYEK A HIÁNYZÓ NYERSANYAGOKAT?

nehézség, az egyre súlyosbódó munkák minden időkben gondolkodást és cselekvésre sarkallták a székelőket. Az „ezermesterség” mostoha kímények között termelte igen kiemelkedő embereit. Gábor Aronnak nagy, egyetlen elődei voltak ezen a sokat nyert, ezerformában meggyőző módon.

Most, amikor a nyersanyagok terén egészen érthetően — mi is szükségünk, az egyszerű székely ember gyorsabban és élesebben gondolkodik. Nem hagyja magát. Visszatér a multha és megállapítja: őseink valaha esetben voltak — különösen nyersanyagok tekintetében — a mostaninál nehezebb és összehasonlíthatatlanul rendezetlenebb helyzetben. Hogy ezt ne említsünk: hányszor, de a szászok hántották le itt a fák kérőcséit, száraitották, őrölték meg és süfőtökényeket belőle s az megmentette a székelyt ellenség dúlása nyomán kezeztettségűtől. A határszélén minden időkben könnyebben és sokszor még az ellenséges szél az őrítve virulított.

Ől tudja a székely, hogy orrligátás-nem javul meg a helyzet. Sopánok, panaszok, siránkozás csak az, de nem segít a dolgokon. Ezért megkezdik fölüeny nyugalommal szemlélőn.

Legitenek is. Itt van például a láb-keresés. Csülmenaság talált rá remek elsőiben. Az ügyben elhangzó felvilágosításokat megköszönte és megtette: a lábbehely szükséges és talpat nem lehet a levegőből, hanem a zeke újjából elővarázsolni a maga módja szerint — cselekvéssel. Egészen új lábbehelyállításra tért át az időkben, amikor csakorgó hideg porzik a hó, a lábball nem ázik, csak a meleg. Az ezen a téren elért nagy eredményeket helyileg módosított az egyik visszavonultan, de mások könnyebben dolgozó ezermester. Fátalpat faragott, a belső részére szót ragasztott, majd ugyancsak szótól felsőrészt készítet s öleles fájással, igen tartósan a talpat felső részére erősítette. Ezerszárná készülnek már ilyen „télcipők”, melyek nemcsak melegek, hanem tartósak is. Minden semmibe sem kerülnek. A „gyártás” anyaga a háziból kerül s kevés kegyettségel mindenki tudja csinálni. Még akadnak olyan „mesterek”, akik csak a tartósságot, a melegséget

és használhatóságot, hanem a formát is szem előtt tartják. Ezen a téren is igen szép eredményeket érnek el. Az anyag pedig rendelkezésre áll. A fát korlátlan mennyiségben lehet termelni, a posztót pedig házilag állítják elő. A ragasztót is maguk gyártják. Egyéb nem kell hozzá.

A posztózóvés téren is új eljárás vezetnek be. Köztudomású, hogy a gypárhozom igen jelentős részét be kell szolgáltatni. Ezt a mennyiséget kenderrel pótolják. Eddig tiszta gypájúból készítették a posztót. Most kiváló minőségű kenderfonállal végítik. Ez a székely posztó „műrostja”.

Gyakorlatban nagyszerűen bevált a kísérlet. A tetszészarint színezett kenderfonál talán „torradalmasítja” a székely szövő-fonó háziipart. Az eddigi eredmények ugyanis azt bizonyítják, hogy megfelelő eljárás a kifűző, jól időlőzött kenderfonál tartósabb teszi az anyagot s a ványolással is jól bevállik.

De más szerepe is van a kendernek és lennek. A textilárak magasak s a nagy összegben vásárolt áru sem felel meg mindig a követelményeknek. A házilag előállított kenderből, lenből, vagy vegyes vászonból készült fehérnemű csak az első időben durvascska, de aztán egészen megpuhul, „megedződik” s hiába tépi, rángatja az ág, — nem szakad.

Az utóbbi hetekben a gyermekek és az asszonyok részére felsőruhát is készítenek, megfelelő színezés és szövési eljárással — kender-, vagy lenrostból. Gyermekeiket így járatták iskolába azzal a jelszóval és kötelezettséggel, hogy tanuljanak minél többet és jobban, mert nemcsak testi, hanem szellemi erővel is helyt kell állni a körös-körül szakadatlanul leselkedő idegen rosszindulattal szemben.

De nemcsak a ruházat terén ér el ilyen eredményeket az ész, hanem más-keppen is. A vas is kevés. A hatalmas, szűltás hegyeken elhuzódó erdei útakon nagyokat döccen a szekér, csak úgy szikrázik az ide-oda táncoló kerék. Itt sokkal, de sokkal több vasra van szükség, mint az ország többi részén, mert az erdőből le kell hordani a banya-, butor-, és épületfát, a szénát és gabonát. Az üresen felfelé haladó szekérral szuszognak a jószágok. Lefelé, a súlyos teher alatt elszaladna a szekér, ha meg nem kötnék... Rendes körülmények között esztagnak, szinte dübörögnek lefelé a terhet szállító sze-

kerék hátsó kerékei. Ez a szállítást most azonban eszi a vasat, amivel most messzemenően takarékoskodni kell...

A „hogyan” kérdés felelet sokig törték a fejüket a székelyek, míg aztán némilleg megtalálták a módot. Fából „talaborokat”, keréksúszatokat faragnak. Fával pótolják, illetőleg védik a vasat s hogy egészen biztosítsák magukat, hisz egyetlen mellőfogás s a következő pillanában a 10—12 mázsányi súlyal lefelé igyekvő szekér állapot és emberi egyaránt agyongázol a „megutált” közlekedési eszköz apró darabokban terül el az alján — „farkzakok” kötnék. Hogy mi a „farkzak”? Veszendőben lévő, tombját még el nem hullatott fenyőfa, melyet a szekérhez kötnék, hogy ágával fenntartsa, fessezke a szekér menetét...

Igy pótolják a nyersanyagokat, már amennyire tudják — a Székelyföld igen sok helyén. Másképpen nem is tudnának megélni, hisz itt a súlyos lehetőségeken alig százkilóra felhagyódott teret után adják be a szirmennyiség-t, amit a jobb körülmények között élték 250—300 kilósok után visznek az általmi gyűjtőhelyekre...

Csokrot kötöttünk a székely ezermesterség, élménkarús és élnitulus napnapután szemellett lévő szaporodó virágából. Lehet és kell tanulni belőle.

Ferenc Gyárfás.

Mezőgazdasági tanfolyamok a honvédségnél

A kolozsvári hadtestparancsnok-ság a tényleges katonai szolgálatot teljesítő gazdák és a honvédség többi, földműveléssel foglalkozó tagjainak mezőgazdasági szakoktatásban való részesítésére nyújtott lehetőséget. A földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltsége a hadtest területén 4 teli gazdasági tanfolyamot rendezett, amelyeken több mint 200 résztvevő vizsgázott le. A katonai szolgálatot teljesítő kisgazdák mindenütt tömegesen jelentkeztek a tanfolyamokra. 5 öket ugyanúgy, mint a 3 hónapos teli tanfolyamot végző gazdákat, ezüstkalászos gazdákká avatják. Kíváncsinos volna, hogy ezt a rendszert a többi hadtest területén is megvalósítsák.

Erdély hírességei

A FIRTOS ÉS VIDÉKE

A Firtoshegy Firtosváraljától északra van az alghui Füstölő és a székelypálfalvi Szilostető között a korondi „Hollókő”-vel és a „Sikló-d-hegy”-gyel egy magasságban. Búszkébb, mint a társai, mert a nyugati oldalában van a messzire látható szép fehér ló, amely jó időt jelent, de ha szürke, ködös, akkor elváltok az idő. Erdővidéken azt mondják: a paradisi sóbánya felől gyűl a felhő, esőre készül az idő.

Búszke a Firtos, mert a nevét sok székely család és község viseli. Búszke, mert a tetejéről szép kilátás van a környékre, mint a társairól, a teteje nagy kiterjedésű, szép egyenes fennsík, körökörül szép fűrész bükkerdőséggel körülvéve, fenn a hegy jó idővel bővelkedik s az aljából is négy irányba folyik forrásai vize. Nem csoda, ha kezdetben a monda szerint óriások látkak a várbán és csak később a Ferencendi szerzetesek. Közélemben volt Taratód, Sziládi és Omlós vára. Ma mindeniknek csak az alapvonalai látszik.

A vár a Firtoshegy északnyugati meközelíthetetlen sarkán volt felépítve. Az alatta levő mélységen vezetett el az út Átyhába Firtosváraljából és Enlakáról, ahol minden utas megállott pihenni, a várat megbámulni s vizet inni a Firtos kútjából, mely karvastagságban folyik a hegyből. Sok ember lett beteg, hogy melegen itott a jég hideg vízből. A várbellek itt érintkeztek a környék lakóival, mert nem messze volt a vába főbevezető elvezett út. A vár alatt elvezető úton jártak a dobány- és só-csempézékek a Sándrék és a korondi fűrdőre. Régekte Korondnak is híres borviz- és sóviz fűrdője volt, sok vendég megfordult itt. A korondiak a fűtől sok mai napig is használták. Van aragonit nágyra, virágzó agyagipára s a laplót is földolgozták.

A Firtoshegy délnyugati részét Kesefősrának hívják. Itt az óriási bükkfák tetején fészkelnek a sasok, keselyűk, ezért nevezik Kesefősrnek, innen uralkodnak a sasok a vidék fölött.

A község a Firtostól délre fekszik a hegykötélemben, ezért „sárbaesett Városlának” csúfolják, közel vannak hozzá „dombonulós Pálfavár”, „fehértáros Cséfalva”, „rangonyos-nemes Tarcsafalva”.

A Firtos földje fekete telvény és egy darabja vörös. Mivel ezer méter magas fekszik, a levegője hideg, csak zabot és pityókát terem. Mivel

trágyázni nehezen lehet, időközönként legelőnek hagyják.

Itt kezdődik az aranyhoz vezető út, amely egyideig elég tekerővonyes volta.

Az 1900-as évek előtt az állat-tenyésztés volt a főfoglalkozás, sokkal kevesebbet szántottak, kevesebbet dolgoztak az emberek. A gyermekeket is nem fogták olyan korán terhes, nehéz munkára, mint ma. A jól megteremt síhederek, vagy fickó legények a marhákkal jártak legeltetni nappal, éjjel pedig a lovakkal kihálóba a szomszéd falusi határokra. A faluvégén gyülekeztek össze a lovasok szürkületben és sebesvágással „kalupban” rohantak prédálni, mint ha ellenséget kellett volna megrohmozni Bakknagyóiban, vagy a Kabalakövir oldalán.

Az ókrakkal Firtosba járó fiúk „Pétőrhögyösse” látkak egyszer a marhákat megittatták délre, pihenni hagyták a jó arnyékban, ők pedig jászainak kezdek egy óriási bükkfa alatt, közel a városához. „Disznór” jászlatok s amint a botokkal tarták a laza földet, egyszerre egy fazék aranyot vetettek föl a földszintre. Tüstantony öröm lett a jászok között, főkapokták.

— Jászodjunk lyukbetetést — kiálta az egyik fiú.

Estére hazahajtották a marhákat. Nagy örömmel kotorászták ki az aranyokat a torisznyagból, megmutatni a szülőiknek, akik még azon éjjel kimentek lámpásokkal Firtosba aranyt keresni.

Ez a talált arany odalelt, mint a fűst és pára, mert élelmes idegenek elcsalták a székelyektől, de van ennél sokkal értékesebb kincse a Firtosnak: a paszkó és a vörös föld. A régiiek a vaskövet bányászták és a vörösföldből fésztéket gyártottak. A vár alól kifolyó forrás více állandóan horolja a vasport Elédre. A port régekte összegyűjtették és az irás szárlására használták, a mai itatáspapir helyett.

Ahol keres a gyermeket

Firtosnak van sok trachit kőve, Deák Dániel forraszó sírkövel és lépcsőket készített belőlük. Van sok jó lúzfája és eszközfája. Mondják, hogy a Firtos kebelében van az Öserő, amit Szász Ferenc szép regényében hozott nyilvánosságra. Ezenkívül még lehet számtalan kincse, ami idővel világhírré kerülhet.

Ha van Firtosnak amivel búszkedjék, van a sárba esett Firtos aljának is! Szorgalmas székely fiúk mivesek lakják, ősi székely viselet járnak, egyszerűek, sok állatot tanak, nyomásos gazdasádkodást nek, jó gabonájuk és gyümölcsök rem. Csak a gyermekelődés szűk, dig időt nélkül a vagyon sem sem ér!

KOZMA MIKLÓS, ny. tanár

NEVESSÜN

Törvényeszen.

Biró: Maga kiütötte a felperesgát. Mit tud védelmére felhozni? Alperes: Hogy olyan lyukas volt hogy úgyis ki kellett volna huzni!

Aikú.

— Ügyvéd úr átveszi a védelmet?

— Mit kapok érte? — Ha nem kapok semmit, akkor kap valamit, de ha kapok valán akkor nem kap semmit.

Részeg völegény.

Az anyakönyvvezetőnél megjelent a mátkapár. Az anyakönyvvezető nem adja össze őket, mert a völegé lökreszék.

Egy hét múlva ismét jelentkeznek de a völegény ismét ittas.

— Értse meg, — szól az anyakönyvvezető a menyasszonynak, — ne adhatok magához olyan férfit, aki részegen jelenik meg.

— De mit csináljak, anyakönyvvezető úr? — sópánkodik a menyasszony. — Ha józán, akkor nem akar elvenni.

Szoktál a rokonsággal dicselkedni

A napsütötte réten megszólítja szunyog a gyíkot:

— No, kedves kaptárs, sütkérezni sütkérezünk?

A gyík magásra húzza az orrát:

— Hogy mer velem így beszélni magam jött-men? Ne merjen kaptárs szólítani!

— És ugyan, miért ne? Hiszen mag is állat... — mondta a szunyog

— Igen, — válaszolt a gyík, — nekem előkelő rokonsággal van nagybátyám a — krokodilus.

— Ezért olyan búszke?

— Ezért bizony.

— No, hát ha csak erről van szó — mutat a szunyog egy arra szől repülőgépre. — ott az én nagytyám, igyekszik valahová.

Azzal faképnél hagyta a hivalkó gyíkot.

Gazdasági kérdések Erdélyben

írta: dr. Bányai János

ti a sok jóakarató cikkezést fi-
to, ami a visszatérésünk után lap-
kak világság ellette, valami szo-
köz érzelés látta, mind jobban és
an késik a felszaporított igénylé-
megoldásának kérdése A reneteg
nál jobb ötlet elreplitt s oltúnt a
api cikkek életszokása szerint
ek napról a másira.

szre kellett venni, hogy valami
s rendjen! A fellendült gazdasági
si és kereskedelmi élet egyre-más-
tozta felszínre legjobb szakembe-
ket s így a részletkérdések megol-
ra készen állanak a megfelelő ve-
k, azonban (ami nagyon fontos)
lyozott az az összefogó közgazdasá-
nyújtó szó, amely az előálló hang-
nyavában s harmoniát megterem-
t volna.

ár régen észre kellett volna ven-
k, hogy szorosság hazatérésünk
s vélyföldet egy ország közepéből még
g nem is a régi Nagymagyaror-
s, hanem a Csonkorszáig szélére
sa vissza. Az a vékony vastí szál,
székelyföldet egy elkülönített, ön-
szerepű közgazdasági sorsba so-
sa bele.

történelmi Székelyföld hiszen polí-
si figgelenységével részben védel-
pártágya volt a magyarságnak. Ma
elyezt szinte gazdasági független-
s szorítja önkéntlenül is a közle-
s viszonyok miatt. Ezzel a hely-
si számolunk kell nemcsak a pi-
lyatnyi helyzet megmentése érdeké-
s, hanem a legjobb reménységünk
s esedése esetére is, mert akkor is,
s gazdasági viszonyokat uraló távolvá-
s megmaradnak s így mostani be-
lezésünk a megunk portáján, a
s jövőben is, csak előnyünkre szol-
hatnak!

ny székely vármegye termelő
gyuttal fogyasztó terület is.

ontos statisztikai adatokkal meg-
s világitani, hogy az egyes cikkek
s milyen mennyiségre van szükség-
k, ebből mennyit tudunk már ma-
k is előállítani s még mennyi be-
batalra van szükség. Akkor felvet-
szék ezt a kérdést, hogy miért ne
sne az ipari üzemekkel előállítha-
s cikkeket, amire még szükségünk
s, itt helyben a mi munkásainkkal
s szíttetni. Ily módon nem állana
s az a tragikomikus helyzet, hogy
s nyersterményeinket nagy nehézsé-
skel és költségekkel innen elszállít-
s tőlünk távol dolgozzák fel s hoz-
s vissza, mint kécs bolti portékát,
s ételen nagy kinnal és felszapor-
s szállítási kiadással. Utóvégre mi
s, mint fogyasztónak megfizessük,
s a nyersanyag kiszállítási, vala-
s a készruha visszaszállítási költsé-
s is. És még hozzá a feldolgozáshoz
s szükséges munkás köz nem innen
s ebből kerül ki, hanem a kereseti le-
sőség is másnak ad megérthetést s
s mert kell esetleg a mi embereinknek

szülőföldjüktől elszakadva, messzétá-
vó vállalni azt a munkát, amit it-
thon is megkaphatnának s így anyá-
lag is jobban jönnének ki, mert az
idegenben felmerülő tetemes megél-
tési költségek itthon a családban s
a minimumra redukálódnának le. Nem-
zeti szempontból is ez volna az ideális,
mert Erdély magyarsági statisztikáján
érdekében is itthon kellene tartani
minden lelket az iparosító foglalkozás-
tások révén.

Különb a háború utánra várható
nagyobb ipari fellendülés s vállalatok
nagyobb versenyét fogja kifejleszteni.
Akkor már fontos tényező lesz az ár-
számításban s a szállítási távolság,
amelyet a nagyvállalatok üzleti ér-
dekekből is kénytelenek lesznek fiók-
üzemek létesítésével kiegyenlítozni!
Erre gondolunk kell már most és
nem szabad megvárniuk, míg az ide-
gen érdekeket képviselő üzleti élelmes-
ség megszállja előlünk a lehetséges
területeket.

E tekintetben különösen nagy szere-
pe kell legyen a szövetkezeteknek.
Hála Istennek e gondolatok realizá-
lására követendő példát mutat az Er-
délyrészi Hangya, amely most az
előzge nem dicsérhető mentalitásával
nemcsak a közvetítő kereskedelmi cé-
lokot szolgálja, hanem mint maga is
termelő, kezd beleszólni az üzleti kon-
certbe. Igen helyes érzeléssel vette
keze példát erdei nyersanyagának ér-
tékesítését. E kérdést ott fogja meg
ahol éppen kell. A gyakorlati kivétel-
nél. Ne képzélje senki, hogy az élel-
problémákat, előadások, propaganda
szólamokkal meg lehet oldani. A szé-
kely népet soha sem kellett pénzszre-
zési módozatokra taníttatni. A maga
életvezettségével eddig is megmu-
tatta, hogy a semmiből is tud megél-
hetni kiegészíteni. Sokkal jobb lett
volna régebben is, ha a propaganda
kibontott pént mindjárt a gyakorlati
megvalósításra használták volna fel.

Közvetlen kivitteli módozat kérünk
ezután is, mint ahogy van azt az Er-
délyrészi Hangya teszi.

De mindent a meglévő Hangya szö-
vetkezetektől sem várhatunk, hanem
önálló szövetkezetek is alakuljanak s
egyelőre kapacitásukat mérleék a vár-
ható fogyasztási körülményekhez. Ha
csak egy kis falusi bolt árukészleten
szétnézünk, akkor vesszük csak észre,
hogy mennyi cikk itthoni előállításra
lehetne berendezkedni.

A szerény keretek közt baállított
vállalatoknak mindig meg van az es-
hetőségük, hogy a remélhető fellendü-
léssel biztos fejlődésnek indulhatnak.
Ne gondoljunk mindig az impomáló
nagy „gründölásokra”. Az igazi jöve-
delmező méhéskedés is rendszerint
egy kaptárból nővi ki magát, többszáz
családos méhéskedett.

A némiképen önállósításra vezető
vállalkozásokra, hogy mennyire szük-

ség van, mutatják éppen a negatív
példák. Sok helyen szerepelnek a ka-
tonai térképeken országok a papirma-
lom chevezések. Példáin közt sokan
vannak, akik az egyszerű falusi ma-
lomüzemre emlékezhetnek, ahol nem
gabontól örültek, hanem fából, rongy-
ból és szalmából gyártották a durva
csomagoló papirokat. Ezek lassanként
a nagy mammutvállalatok alakulásá-
val beszüntették üzemüket. Mennyire
szükség volna most ezekre. De ott le-
het mindjárt az elleuvertés is, hogy mi
lenne a hasonló kaliberű újabb alapi-
tásokkal, amennyiben a béke beállta-
va a nagy üzemek veszik kezükbe ia-
mát s hatalmat. Nem nagy üzleti el-
gondolás kell annak az elképzeléséhez,
hogy a mostani világség anyagszük-
sége jó sokáig fog konjunkturát
adni minden közgazdasági cikk gyár-
tására. De a normális békeállapotok
is tekintetbe véve, miert ne lehetne a
legtöbbnyire minden vállalkozásunk-
nak a szövetkezetek kezében való tö-
nyét így felgöngyi, hogy ezek is egy-
mással összekötötésben legyen, nem
csak a termelési költségekkel tudná-
nk versenyezni a mammutvállalatok-
kal, hanem az egymásközi szoros
kapcsolat tenne lehetővé minden
üzleti befőtést, a mi kialakult önálló
piacunk számára.

Vége-hossza nem lenne, ha az üzlet-
alakításra váró eshetőségeket itt akar-
nók felsorakoztatnánk.

Tudjuk biztosan, hogy egy sereg jó
szakemberünk van az egyes vállalat-
ok megszervezéséhez s az ezirányú
szervezkedés meg kell találja a kap-
csolatot a pénzügyi részek megoldó-
val, amire szintén állanak rendelkez-
ésre kipróbált pénzügyi elmék. De
ezeknek egymásra kell találniok.
Amíg ezek sorompóba nem lépnek,
addig csak az az ideges kapkodás,
egymásra várás marad az elszaladó
kárment idő mellett, ami napjaink-
ban is tapasztalható.

Álljanak elő tehát közgazdasáink a
legyenek szerítésből az illetékes tényő-
zőknek a kidolgozott tervekkel, mert
csak jóakarató támogatásuknak csak
ilyen módon tudnak kifejezést adni.
Új és távolabbi szövetkezeti termel-
és indulhat meg az egézséges ötletek
nyomán.

A „Magyar Népe” az erdélyi falu magyarsá- gáért, tehát érted is küzd!

*

Küld be az előfizetési díjat és jelsbe be új előfizető!

Jaj, a kenyér!..

Írta: Nagy Kálmán

Krisztus arca látszik minden egyes búzaszemen — furja a néphit s a búzából készített kenyeret majdnem zsebségként tiszteli a magyar nép. Egy esztendő verejtékes munkája szükséges ahhoz, amíg az elvetett mag kiszendül, kalászaiba szökken a vész, a kasza nyomán rendekbe kerül az Isten áldása és az acélos szemből puha, fehér kenyér, foszlós kalács kerül a gazda asztalára. Nem is becsüli meg senki úgy a kenyeret, mint a föld munkása, aki arca verejtékével, izmai gyöttrésével küzd meg minden falatért.

Életem főbb szakaszán számos emlék idegződött belém, amelyek az emberi test legfőbb táplálékává, a kenyérrel kapcsolatosak. Gyermekkorom felfogásában a kenyér egyszerűen mind a Megváltó testét jelképező ársztalt kenyeret jelentette. Emlékezetembe hófehér, másfélaras magasságú kenyérsodák vannak berögződve, amelyeket édesanyám évtizedeken keresztül különleges háztartásonyi művészettel sütött az árszóra: rához és örökké előttem áll édesapám szikár, palástos alakja, amint súlyos átomtöngérről balkezében végigjár az ársztala előtt félkörben várakozó hívei sorfala előtt és az Isten ígéjével ajkán Kiosztja kizárták a Krisztus megfőrt testét jelképező falatka kenyeret.

Árszorosozás után mindig különösen ünnepélyes volt családunkban az ebéd pártirákalis hangulata. Ünnepeken mindig az árszorosai kenyér maradékaiból fagyasztozott az előszőr. Halálós vélek lett volna, hogy abból egy darabka is kárbeviszen.

Zsege ifjúságom emlékei között kitörőhatalenül állanak az Alma Mater étkezdéjének kenyérszeletei. Zsibogó diáklad és sok-sok szelet kenyér képe, amelyek lehettek bármilyen nagyok, elegendőek sohasem voltak a növekvő életgyógyak kielégítésé-

sére. Bizony még most is felkisért olykor egy-egy koplalós este képe, amikor korgó gyomorral kellett biffláznai a genitívus partitívus rejtelmeit. Bármilyen kicsiny darabka száraz kenyér elég lett volna sokszor, hogy lecsillapítsa az éhség lázadó keserűségét.

Látom magam későbbi korban, amikor hol igen sok, hol túl kevés volt az a kenyér, amelyre szükségem lett volna. Némelykor kínos fiatorral toltam el magam elől az egynapos kenyeret, máskor talán a kéthetis is jó lett volna.

Sok emlékem van, amelyek idegen arccokat, idegen tájakot, idegen személyeket sodornak elém, de az összefogó kapocs, a mely miatt még nem hullottak ki emlékezetem rostjából, mindig a kenyér. Szűkebb hazám Jaba végén szállásoló nomád és fél-nomád cigánynépséget látok, akik nagy ünnepekkor végigházták a mi falunkot is. Alomizsnál kértek Isten nevében, kaptak is jácskán minden háznál. Kenyeret, de legfőbb helyen kalácsot, szép, puha, fehér kalácsot. Zsákcsámra gyűlt náluk a kalács és kenyér, amit nem győztek elfogyasztani. Disznót húzlaltak, kutagát eltek az azal a kalácsal, amelért a ma-

gyar gazda hullatta könnyes vetéket.

Jölesén, megbékeltetően jön utó a másik kép, amely friss őszi szőlő sok fekete humuszát, zsendülő vicsorok zöldjét, erdők, mezők tavaszi hujját hozta felém. A vetés szék keménygarcú magyar szeli a bar bázakenyeret és fehér füstösszalót. Töle néhány lépésre fiatal a nyecske ül a fűben és pufókarcú, k hároméves gyermeket tart ölében. gyermek kezében ökológiai bucko kenyér, nagyoktat harap rajta s végy kozva kópok az édesapja kezébe táncoló csillagos bicika meg-mevillanó nyele felé.

Ismét változik a kép. Puhán, k nyelmesen berendezett lakások, termek, káneházak képe, amelyeken kényelmes, elpafult, elegáns emberek: nők, férfiak piszkálják tányruk mellett a kenyeret.

— Nem eszem kenyeret, — me hízal — mond az egyik, — az noimra szinte felesleges, anélkül megvagyok — így a másik.

Göyös, szinte fennhéjázó vándor legény következik ezután, aki büszkén taszítja el magától a feljé nyúlott kenyeret.

— Ugyan kérem, — mondja sértődően, — kenyerem nekem is van amennyi kell, nekem pénzre nincs szükségem.

Újabb emlékeim már a mával kapcsolatosak. Nem tagadom, sokszó szinte jöleső érzés fog el, ha valaki panaszkodni holtok. Lehet, hogy szűkös, sokszor talán kevés is a darabka kenyér. De legalább biztos, hogy egyetlen morzsa semvész kárba be löle. Hálalistennek megnőtt a kenyérszeletek és azok, akik azelőtt talán fitymálva tolták el maguk elől a kenyeres falat, most a kenyér hétköznapi megszi: le, nehogy kisebb legyen.

Legjobb emlékem alig néhány napos, minden mozzanata életem fésztöt idegembe. Zsúfolt társaságokban voltam, amelyen kissé türelmetlen, ideges, komorhomlokú emberek utaztak. Szerényen húzódtam az egyik sarokban egy fejkeres nénihez. Vékonyka kobájja hajfájása tűzre apró jeltőny jelezte, hogy hozzátartozója, talán egyetlen gyermeke a házjáért harsol valahol Szarmata síkságán.

Megállóhoz értünk, a néni kezeimnél kezdett, le kellett szállnia. Kísoran préselte magát keresztül az emberfövényen. Balkezevel a menyetről lógó vászruhába kapaszkodott, jobb kezével apró csomagot emelt magára. Nagyon vigyázott, mégis megtörtént a baj. Már majdnem az földmél volt, amikor egy csomagban nyitottam és térdre esett. Ijedtében bejött a kezéből a parányi csomagot, az újságpapíros szétjött és közben az ökölyi kerédarabba gurult a papíros.

Az utasok valamennyien felfigyeltek a balesetre, de a nénikéről mindenki figyelme az elguruló kenyérdarabra fordult.

— Jaj a kenyér!... — sikoltottak egy elegáns úrnő és három kaptak

a néni kenyérdarabkaja után, nehogy kiguruljon az utcára.

A megnyugvás jótéső moraja zúgott végig az utasokon, amikor a ke-

nyér ismét a néni kezébe került. A szemek fényesebbek lettek, a szívek hullámzóbban kalapáltak és mindenki úgy érezte: Valaki az emberek közé költözött...

Biztosítják az erdélyi lentermelők fonalgényét

Mint ismeretes, a közelmúltban Budapestben az iparügyi miniszter intézkedéseihez képest megalkult a Len Munkabizottság. Ennek a bizottságnak elnöke dr. Magdon Sándor vállalatigazgató, valamint a Rosltővényforgalmi Központ vezetője elítógattak Kolozsvárra, ahol résztvettek a földmivélségügyi minisztérium erdélyi kiemeltetésű által rendezett értekezleten. Az értekezleten, amelyen dr. Bagoly Vilmos miniszteri osztályfőnök elnökölt, — megjelentek dr. gr. Bethlen László a „Szövetés” elnöke, Jánky Endre az Erdélyrészi Hangya vezérigazgatója, valamint az erdélyi lenkésztő üzemek vezetői.

Az értekezlet elsősorban arra kerest megoldást, hogy a rostlentermelők beszoállgatására fenálló rendelkezések és ezek betartásához fűződő fontos nemzeti érdekek sérlehen nélkül is biztosítani lehessen az erdélyi

lentermelők tilot len, illetőleg fonaligényeit. A Len Munkabizottság kiküldöttéi hangsúlyozták, hogy a szerződéses lenrosttermelők javára történő nyersanyag visszajuttatás nem érinti az Országos Háziipari Szövetés erdélyi szervezete részére háziipari célra szolgáló fonalkitalásokat, amelyeket a jövőre is biztosítanak.

Az értekezlet résztvevőinek megértő együttműködésével a kérdést sikerült olyan megoldáshoz juttatni, hogy a lenfeldolgozó szövetkezetek szerződéses termelői a beszállított rostlenkör értékeknek 10 százalékát fonalban, vagy tilot lenben kapják vissza. Az értekezlet kívánatosnak látta, hogy a Háziipari Szövetés erdélyi szervezete és a lenkésztő vállalatok között együttműködés jöjjön létre az esetleges kettős fonalállítás kiküszöbölése céljából.

Gyógynövénybevallóti tanfolyam Marosvásárhelyen

A kolozsvári m. kir. Gyógynövénykísérleti Intézet (Kolozsvár, Monostori út 3. sz.) a m. kir. földmivélségügyi minisztérium erdélyi kiemeltetésű megbízásából 1941. február 14. 19. között gyógynövénybevallóti tanfolyamot rendez Marosvásárhelyen a „Hangya” székházban (Sándor János út 8.). A tanfolyam 6 napig tart, gyakorlati irányú, bemutatásokkal kapcsolatos és az egész gyógynövénygyűjtői, tera mesztői és beváltóti anyagot felöleli. A tanfolyamra jelentkezhet minden magyar állampolgár leni intézetnél 1941. február hó 12-ig. A jelentkezők közölük lakásukat, foglalkozásukat, vallásukat. A tanfolyam teljesen díjmentes, de lakásról és ellátásról mindenki maga tartozik megkondolni. A tanfolyamot végzetlek zörcözésig lesznek és emek sikeres letétele a végzetlek gyógynövénybevallóti engedély elnyerésére jogosítja. A tanfolyamra való felvételt a jelentkezőkkel idejében köztöni fogják. Tekintettel a gyógynövénygyűjtés, termesztés és beváltóti nagy nemzetgazdasági jelentőségére, erre a tanfolyamra felkérjük az érdeklődők figyelmét.

Idejében gondoskodjanak a gazdák kukoricavetőmágról

A földmivélségügyi minisztérium nyomatékosan felhívja a gazdák figyelmét arra, hogy a szükséges kukoricavetőmágról, a saját érdekében is, mielőbb gondoskodjanak. A terménybeszoállgatási rendelkezés értelmében lehetőségek volt a gazdáknak arra, hogy kukoricavetőmágszükségletüket saját termésükből biztosítsák. Azok a gazdák pedig, akik kukoricavetőmággal nem rendelkeznek, szükségletüket vásárlási engedély alapján egymás közötti forgalomban biztosíthatják. Annál inkább fontos, hogy minden gazda saját hatáskörében idejében gondoskodjék kukoricavetőmágról, mert az aránylag szük keretek között mozgó minőségű vetőmagokéon kívül állami akció keretében nem kerül kukoricavetőmag kiosztásra.

A földmivélségügyi minisztérium arra is figyelmezteti a gazdákat, hogy a rendelkezésre álló kukoricavetőmag szempontból való alkalmasságra alaposan vizsgálják meg. Ne monassák el tehát a gazdák, hogy a vető eltra felreteti, vagy beszerzett készletüket — bármilyen volt is az ősz, vagy tél vizsgálát eredménye — a vetést megelőzően újból esztrattassák

Mit kell tudnunk az „Atlanti fal”-ról?

Az a külföldről érkezett s egyre hangosabb szóval reklámozott hír, hogy az angolszások a közeljövőben támadást indítanak Európa ellen — nyugat felől; sok kérdésre és találgatásra ad alkalmat. A kérdések és találgatások legtöbbször természetesen a körül forog, hogy a partraszállás, az úgynevezett „invázió” a nyugati partok melyik szakaszán fog bekövetkezni. A németek által megerősített és védett partvonal, vagy ahogyan az újságok nevezik: „Atlanti fal” kb. 4000 km. hosszú és a spanyol-francia határtól, nagyjában Biaritz ismert francia fűrdővárosnál kezdődik. Innen észak felé, mindenütt a tengeren parton vagy közvetlen közelében — nem tudható, milyen mélységben — Franciaország, Belgium, Hollandián, Németországban keresztül Dánia legészakibb csücskéig halad. Itt átcsap a Skagerrak-tengerszoroson és Norvégia területén át körülbelül Murmanskig terjed. Ez a távolság hozzávetőlegesen akkora, mint a Budapestől Grönlandig vagy az Azóri szigetekig húzott képzeltvonal. Hazai méretekhez viszonyítva, tizenhátszor olyan hosszú, mint a Budapesti—újvidéki vasutvonal. Ily távolságot a gyorsvonat — megállás nélkül — 72 óra alatt futna be.

Az angolszás hadvezérek és vezető politikusokon kívül aligha tudni valaki megmondani, hogy egy esetleges nyugat felől partraszállás ennek a 4000 km-es távolságnak melyik részén fog megindulni. Mégis, a földrajzi tényezők némi támpontot nyújtanak arra vonatkozólag, hogy a partraszállás — hol továbbra lehet-séges.

Főnt, ezakon, az egyszerű öbölök, fjordok állnak rendelkezésre, a meredek, sziklás, 2000—2500 m magas hegyek és a veszélyes szirtekkel tizedelt partmenti tengerész, továbbá a téli sötétség, melyet csak halványan s nem állandóan világít meg az északi fény, partraszállás szempontjából csökkentett jelentőségű. Ugyancsak nehézségekkel jár a partraszállás ott, ahol a tenger vize sekély, mert ilyen helyeken könnyű az elaknásítás, viszont a tengerjárás miatt nehéz a kikötés. Az is lényeges tényező, hogy a szakadatlán utánpótlást biztosító támaszpont — jelen esetben a Brit sziget — milyen távolságra van a partraszállás színhelyétől. Földrajzi szemmel nézve, a támadás kézenfekvő helyének az „Atlanti fal” középső része, nevezetesen a Brest—Frederikshaven közötti szakasz látszik. A Csatorna (La Manche), mely Európát Angliától elválasztja, Cherbourg és Bournemouth között alig 100 km széles, Calais és Dover között pedig csupán 45 km. Az európai partvidék teljesen síknak mondható, sőt egyes helyeken (Hollandiában) mélyebben fekszik, mint a tenger s a lakosság hatalmas gáttakkal védi a tenger szintje alá süllyedt ter-

mény földeket. Éghajlata, az Atlanti óceán hatása következtében még télen is enyhe; az időjárás tehát nem befolyásolja lényegesen a támadó hadműveleteket. Annál inkább a német elhárítás, amely — ugyan csak külföldről érkező hírek szerint — például és rettenetes meglepetéseket tartogat az angolszások számára.

mény földeket. Éghajlata, az Atlanti óceán hatása következtében még télen is enyhe; az időjárás tehát nem befolyásolja lényegesen a támadó hadműveleteket. Annál inkább a német elhárítás, amely — ugyan csak külföldről érkező hírek szerint — például és rettenetes meglepetéseket tartogat az angolszások számára.

NÉPÜNK SZELLEMI KINCSEI

MINDEN HÉTEN EGY NÉPDALT!

Kitrákotty mese

Tempo giusto.

En elmentem a város-ba fél-pénz-zel,
Tyúkot vettem a városba fél-pénz-zel.
Tyúkom mondja: kit-rá-kotty!
Ká-ri - kitygom, é - dős tyú-kom,
még is van egy félpénz-zem.

- En elmentem a városba félpénzzel, Récsét vettem a városba félpénzzel. Récsém mondja: reperál! Tyúkom mondja: kitrákotty!* Kárikitygom, édős tyúkom, mégis van egy félpénzem.
- En elmentem a városba félpénzzel, Lúdat vettem a városba félpénzzel. Lúdam mondja: gigágál! Récsém mondja: reperál! Tyúkom mondja: Kitrákotty!* Kárikitygom, édős tyúkom, mégis van egy félpénzem.
- En elmentem a városba félpénzzel, Pulykát vettem a városba félpénzzel. Pulykám mondja: dandál! Lúdam mondja: gigágál!* Récsém mondja: reperál!* Tyúkom mondja: kitrákotty!* Kárikitygom, édős tyúkom, elfogyott a félpénzem.

* A dalban (i) (j) külső szó részére.

EMKE POSTA

Erdélyszerte élénk tevékenységet fejt ki az Emke

Az Emke Erdélyszerte egyre fokozódó tevékenységet fejt ki. A népművelési szerelvény sorozatos kiszállításai az Emke-fiókók tömeges megalkulása és a tagbellepések fokozódása jelenti ezt az élénk tevékenységet.

Újabb tagbellepések

Újabb a következő helyekről jelentkeztek nagyobb számban tagok: **Ötletendről** Rosoncai Aladár gyűjtő, folytatán 167. **Almásdétről** Kántor eszéi igaz-tanító ügyésze révén 10, **Kosztaltról** 13, **Méramarosgyűjtő** 19, **Kolozsvártól** Terezy István ügyésze folytatán 81, **Magyaralattkáról** Gőke András ref. lelkes gyűjtése folytatán 358, **Nagyváradról** Jakó Albert inn. igazgató gyűjtése révén 41, **Laszons Imre igazgató gyűjtése** folytatán 6, **Sarkadi Pál** ref. hitoktató gyűjtéséből 4, **Csörök András** áll. tanító gyűjtése révén 8, **Dr. Schriffert Béla** anonok gyűjtéséből 5, **dr. Kovács Ábó** törv. aljegyző gyűjtése folytatán 5, **Nagyváradról** további 2, **Tóthól László** Kálmán ref. lelkes gyűjtéséből 11, **Nagyváradról** Arnczyk János gyűjtéséből 12, **Kisújról** Sándor Edít fadarózsai folytatán 10, **Rajton** Nagy Antal kirurgyós 5, **Papmanóiban** Kovács Sándor ref. lelkes 5, **Kő összesen** 12 új tagot gyűjtöttek.

A kölest meg folytatjuk.

A népművelési szerelvény kiszállási

Az elmúlt hetekben a népművelési szerelvény nagyüzemi kiszállást végzett. Előadásokat tartott **Gyngaban, Bánffygyngaban, Magyarnegyén,** amelyekről már röviden megemlékeztünk, a legközelebbi napokban pedig előadást tartott a **Kolozsvári Magyar Diákszélesség néptáncokloja részére,** amikor is a Jó vásár című, a kukoricaszár és hánes szakszerű értékesítését megvívóttó filmet, valamint az Andrási című filmet vetítették le, előzőleg pedig Walter Gyula tartott rövid bevezetőt.

Előadásokat tartottunk **Szászfenesen,** ahol Walter titkár mondott rövid megnyitót, majd a 100 éves szótáról és a Kormányzó Úr 75. születésnapjáról készült filmek kerültek levetítésre. Kovácsy Pál népműv. titkár a Kormányzó Úr 75. születésnapjáról emlékezett meg, Orbán János igaz-tanító pedig a kiszállásért mondott köszö-

net. Ezt követte a **gyalut** újabb kiszállás és előadás, ahol Meskó Károly igaz-tanító üdvözölte a kiküldötteket, majd Kiss Károly tanfelügyelő, az Emke Kolozs- megyei választmányának megbízott ügyezető elnöke tartott előadást, s ezt a Nagydediziglen című film levetítésre, meg Walter titkár beszéde követte.

Részt vett az Emke népművelési szerelvényével a **kövesegyházai** (Bihar m.) ref. szörványtemplom felavatási ünnepségen, amely templom felépítéséhez az Emke is hozzájárult. A kiszálláson az Emke részéről részt vettek Földes Károly és dr. Szűk Ödön előadó, Walter közp. titkár, míg a IX. Hadtest részéről Han Elek ezredes jelent meg. A templomavatási ünnepség után délután volt az előadás, ahol Walter titkár beszélt s ezt követte a filmelőadás.

Az ünnepségen megjelent dr. Martisa Dénes kir. tanfelügyelő, tanügyi tanácsos, az Emke Bihar- megyei választmányának elnöke is.

Kiszállást végzett a népművelési szerelvény **Szamosújváron** is, ahol a Népművelési Bizottság felkérésére rendezett előadást. Az Emke kiküldöttjei a Mépművelési Bizottság nevében Kollonyai Zoltán gimn. és keresk. isk. igazgató üdvözölte, majd Walter Gyula beszélt röviden a hazatérés (Erdély felszabadulása) jelentőségéről s ezután a Kelet felé című filmet vetítették le.

A szép ünnepségeken mindenütt hatalmas számú érdeklődő közönség vett részt, amely kitörő örömmel fogadta az előadásokat. A másort egyként mindenütt a magyar Híszekgy. és Himnusz, hanglemezzek és legtovább helyen közös ének egészítette ki.

A kiszállások alkalmával az Emke kiküldöttjei mindig ajándék-füzeteket, újabban pedig naptárakat vittek ki és osztották szét a megjelentek között, amelyeket ugyancsak örömmel fogadtak.

Újabb Emkefiókók

Újabban ismét számos Emke-fiók alakult meg.

Magyarmacsón a következő Emke-vezetőséget választották meg: elnök Kovács Miklós, ref. lelkes, alelnök: Bánnyai Sándor, titkár: Henez Elemér, pénztáros: Istvánffy József, ellenőr: Czégeni Sándor, vál. tagok: Turák Mihály, Henez Lajos, Zalányi György és Turák János.

Kézdővárdalégyen a tagozat 1944 jan. 13-án alakult meg. A Magyar Híszekgy. után Kannabé Sándor földbírtokos üdvözölte a megjelenteket, majd Földi

István népműv. titkár, Emke-alelnök fejtette ki az Emke célkitűzéseit, után a pedig Kiss Árpád vállaltán, Emke titkár beszélt. Itt a következő vezetőséget választották meg: diszellnök K Kovács István polgármester, elnök Kovács Árpád ny. vm. aljegyző, alelnök Kannabé Sándor földbírtokos és dr. Varga József városi tanácsos, közp. műv. szakoszt. elnöke: Nyágyai Sándor főgimn. tanár, gazd. szakoszt. elnök: Solyom Miklós dr. ügyvéd, tisztkár: Györbör Jeno főgimn. tanár, pénztáros: Tóth Tibor bankigazgató, jegyző: Aracsí Géza igazgató kántortanító és Apró András, ellenőrök: Szabó Kálmán kereskedő és Czintos László városi számellenőr, számvizsgáló: Bartha Elek, Kalith László, és Tóth Zoltán, ügyész: Dr. Laczko László.

Gyaluban jan. 14-én történt meg a megalakulás. Meskó Károly igaz-tanító üdvözölte az Emke kiküldöttjeit, majd Kiss Károly tanf. mint felkért elnök vezette le a gyűlést, méltatva az Emke munkáját, Walter Gyula az Emke célkitűzéseit ismertette s ezt követően a következő vezetőséget választották meg: diszellnök Gallus Viktor felsőházi tag, földbírtokos, elnök Aty Elemér ref. lelkes, alelnök: Imreh Sándor közp. főjegyző, ügyv. titkár Meskó Károly, igaz-tanító, pénztáros: Orbán István, ellenőr Lajosi János, vál. tagok: Horváth Gyula, Borsi Jolán, László Zoltán, Balogh Gyula, Bagas méri Gergely, Aty Elemér, Meskó Károlyné, Harasztosi György, Balázs István és Hunyati Gábor.

A gyűlést Kiss Károly buzdító szavaival és a Himnusz közös előadásával rekesztette be.

Hadad (Szilagy m.) elnök: Székely Pál ref. lelkes, társelnök: Sehell Péter jégyszó, alelnök: Kulesár István A. titkár: Bántó István igazgató, pénztáros: Antal B. János, ellenőr: Balogh István katona, vál. tagok: Kulesár János A., Kulesár György A., Péter György es., Kulesár Péter, Tóth András, Balogh János p. ifj., Balogh I. Mihály, Kulesár György ács, és Szántó János. A fiók megalakításában Székely lelkes, Sehell jégyszó és Bántó igazgató buzgólkodtak. A tagok száma: 36.

Krasznahorvát. Elnök: Kacsó Sándor ref. lelkes, alelnök: Sebestény Vince jégyszó, titkár: Somogyi Kálmán igazgató, ellenőr: Hegedűs József, vál. tagok: Osztreja László, Hohn László, Vince József, Sebestény Elza, Veress Irén, Nagy Gyula, Csokó György és Bakó György. A fiók megalakításáért Kacsó lelkes, Sebestény jégyszó és Somogyi igazgató fadarózsok.

A kölest folytatjuk.

Miért nem adhatott ki ezévből naptárt a Magyar Nép?

A háború nehézségei az élet egyetlen vonatkozását sem hagyják érintetlenül, mindjobban éreztetik hatásukat, még olyan területekre is, melyek művelődési fontosságuknál fogva különös figyelmet érdemelnek.

A Magyar Nép már megindulása első évében és azóta is minden esztendőben olvasói részére, teljesen ingyenesen adta ki „Erdélyi Magyar Naptár”-t. Könyvnyomatunk tartalmával, érdekes olvasnivalóival, szellemes összeállításával hamar közkedvelté vált olvasóink körében és büszgés, elválaszthatatlan társa lett a falvak magyarságának.

Annál nehezebb most nekünk olvasóink szíves tudomására hozni, hogy minden ígéretekünk ellenére sem adhatjuk ki ezévből az „Erdélyi Magyar Naptár”-t. A naptárkönyv előállításához papír, sok papír kell. A háború súlyossága a papírgyártást és ellátást is befolyásolta és ezért a miniszterelnökség rendelettel volt kénytelen elhízel a kérdéshez is nyulni.

Szószerint közöljük a M. kir. miniszterelnökség 4.220—1943. számú rendeletét:

„Naplaj vagy más időszakai lap kiadása a lap mellékleteként, vagy a lap olvasói körében terjesztéséig végett naptárt nem adhat ki.

Az előbbi rendelkezés kiterjed naptári részt tartalmazó minden olyan sajtótermékre is, amely kalendárium, évkönyv, almanach, vagy bármilyen más énevezéssel kerül kiadásra.”

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1939. II. t. c. 212. §-a értelmében 2 hónapig, háború idején 6 hónapig terjedhető elzárással büntetendő, aki a jelen rendelet rendelkezését megszegi vagy kijátszza.”

A miniszterelnöki rendeletet szószertint közöltük. Egyben annak a reményünknek adunk kifejezést, hogy a következő esztendőben, ha a körülmények is megengedik, az eddigieknél sokkal színesebb és terjedelmesebb könyvnyaptárt adhatunk olvasóinknak.

Vessünk tavaszi búzát!

A magyar búza a legutóbbi béke-években a kanadai világversenyeken sikértartalomra első díjat nyert. A versenyenyerős búza, ami az egész világon legelő helyre került, a bankóti búzában a kanadai Marquis búzát is belekeresztette az előállítását. Baross László, József kir. herceg néhai bankóti jószággazdája. Van neki tavaszi változata is. Amerikában felfedezése után a búza, rozs, árpa, zab és rizslemezke hiányoztak, az övilágból kellett vetőmagot betelepíteni és honosítani. A magyar búza lett ott a legjobb, a legelő, a többi között versenydíjas győztes minőség. Az északi fekvésű amerikai és európai államokban a korai tél beköszöntése miatt nagyrésztben tavaszi búzát vetnek. Makaróni csőtészta készítésére is ez a legalkalmasabb. A nedves és hidegbe fekvésű talajokra, ahol az őszi búzát nem lehet elvetni, a fekete földréken nagyon is indokolt a tavaszi búza vetése, mentől korábban elvetve, hogy hosszabb tenyészideje maradjon. Egyes bőséki községekben a nedves, csak tavasszal felszikkadó helyekre vetik el a tavaszi búzát. Pár éve tavaszoként a földmivelési kormány óvatosságból bevezetett és szótosított tavaszi búzafé-

lek jól beváltak és kielégítő, közepesnél nagyobb termést adtak. Vetés alá lehetőleg szuperfoszfát és káliós-műtrágyák kell kataszteri holdanként másfél mázsát alkalmazni. A kónvasvas káliós a tavaszi búzavetőmaggal együtt is lehet sorba vetni, kombinált vetőgépekkel. A tavaszi búza is megkívánja a vetőmag csávázást üszög ellen a higanyos Abarit, Porzol, Tillantin és Germiszon magcsávázó szerekkel.

A vetőmagból kataszteri holdanként 100—110 kg. szükséges. A káliós műtrágyák használata megakadályozza a tavaszi búza megdőlését és nagy sikértartalmat és lisztes, kövér búzazemeket fejleszt ki. A szuperfoszfát viszont a búza korábbi beérését 8—10 nappal siettetni és ezáltal az előfordulható búzarozs-dabetegeket is megelőzi, hogy a szemek össze ne aszalódjanak.

Miért kell a tavaszi búzát is termesztetni a fekete földeken? A régi fajtájú járóbúza helyett, amelyet ősszel is lehet vetni, az utóbbi évtizedekben igen jól bevált, biztosan termő tavaszi búzák terjedtek el a földművelésben. Ezek az őszibúzához hasonló nagy termést hoztak, a nedves fekvésűeken elvetve, ahová az őszibúzát a sáros állapot miatt nem lehetett késo ősszel sem beszo-

ritani. Az ősszel és tavasszal is v. hető járóbúzákat nem váltak be úgy mint az igazi tavaszi búza változatok. Nem állottak jól a fajtát és beleműködésük keveredtek árszámok társágosan elszaporodtak a búza rovására. Nagyon jól bevált tavaszi búza, a régi évtizedekben a Chau plain francia és a Marquis kanad búza, amely egészen rizkszerűen súlyos sötétpiros szemű iverges t. résű termést adott, s a magyar te. földélt megseverte.

Termése kövérebb talajokon egyforma nagyságú volt az őszi búzával. Ha legalább is február végén a március első heteiben el tudták vetni a nedvesség felszikkadása után. A tavaszi búzák kiváló iverges t. résű fehére és sikérsű termést adnak és a „Kemény-búzák” csoportjába tartoznak. A közönség nem tudja, hogy a csőtészta, makaróni és spaghetti elsőrendű készítéséhez ez a tavaszi búzák adják a legjobb lisztet és a legjobb minőséget. Ha külföldi behozatalt helyett versenyképes makarónigyártást óhajtanak bevezetni Magyarországon, ehhez a gyobbarányú tavaszibúza termelése szükséges. Honvédelmi szempontból most az elmaradt öszivetésekkel kell tavaszi búzával pótolni. A nemes vetőmagot a Gazda Felügyelőségek útján utalják ki. Mivel a tavaszibúza az üszögbe nagyon hajlamos, csak a figyelmes szerekkel csávázott vagy pácolt vetőmagot szabad elvetni. A Hungya által forgalmazott Porzol, Abarit és Germiszon magcsávázószerek nagyon jól beváltak üszögmentesítő és serkentő hatásukkal.

A kőféle műtrágyával előkészített talajban, hogy a kalászok hossza megnövekedjen és mellékzárak képződjenek, sarju kalászokkal: a szuperfoszfátot; továbbá nagy szemek és 80 kg-os súlyú minőségben képződjenek ki a káliós minőségjavító és szemhizaló hatású. A kövérebb földrésre lehet dupla sortávolságot is alkalmazni; vagy ritkábban vetni. A tavaszibúzáknak igen nagy bokrosodó képessége van, gyönyörű vörösdő szemű kalászokat termesz buzógnos alakban, amelyekből, ha az érés első szakaszában aratunk le, nagyszerű minőségű kapunk. A cséplésnél és behordásnál nagyon vigyázni kell, hogy a tavaszi árpaival ne keveredjék, árpa kötelekébe a kéveket bekötni nem szabad, mert az őszi árpa sokkal nagyobb arányban szaporodik el benne a későbbi években és egész árszabvány alakítja át. Termesztésének felkarolása nemcsak a mostani rendkívüli helyzetben, de a békeévekben is indokolt.

MAGYARORSZAG ÉS A NAGYVILÁG

Oszlányi Kornél vezérőrnagy kitérítése

Történelmi szépségű ünnepség színlépe volt az elmúlt héten a budai helyi várpalota Habsburg-terme. Magyarország főméltóságai kormányzója, a kormányelnök, az országgyűlés két házának elnöke, a Szent Kozma őrei s a legmagasabb katonai előlétségek, egyházi és közéleti előlétségek jelenlétében a katonai Mária Terézia Rend lovagjává avatta azt Oszlányi Kornél vezérőrnagyot, a tavalyi télyi eszt egyik legféltőbb hősét.

Vitéz Oszlányi Kornél a 9-es könyvű hadosztályi élén vitéz példamutatóval és merész vezetői rátermettséggel tisz napon azt tartó üléselőszóiban a legnehezebb körülmények között többszörös túlerővel szembeni ellenállást szervezett meg s a tággy fegyvereknek megszerzése azt a dicsőséget, hogy az ő hadosztálya volt az csapat, amely utolsóként hagyta el a Don-vonalat. Oszlányi hadosztályának ellenállása tette egyben lehetővé a voronyeszi hídvézetemes német erőknek rendezett vonulását. Oszlányi vezérőrnagy az az ő magyar tiszt, akit a Kormányzó a Mária Terézia Renddel kitérítette.

A Mária Terézia Rend a legmagasabb tiszti kitérítés s az a tiszt, akit öntevékeny kezdeményezéséből, személyes bátorsággal olyan nagy horderejű fegyvertényt ajt végre, amire nem volt parancs, illetve, amit ha elmulasztott volna, azért szemrehányás nem érhető. A Rendet Mária Terézia királyné alapította 1758-ban. A monarchia összeomlása után a Mária Terézia Rend egyedül Magyarországon maradt meg.

Az avatási szertartás keretében I. József királyi herceg köszöntötte a Kormányzó Urat, mint a Mária Terézia Rend nagymesterét. Ezután a Főméltóság Ur a következő szavakkal avatta fel a Rend új vitézét:

— Amidon két és fél évtizeddel ezelőtt az osztrák-magyar monarchia politikai alakulata felbomlott, megszűnt a dicső haditetteket oly gazlag hadserege és haditengerészete is. A Bécsben annak idején utolsó gyásnánt összehívott rendkaptalan kijelentette, hogy működését örökre befejezte. Minthogy azonban a Mária Terézia Rend fenkölt cselekvője a

Rendet, mint Magyarországot szuverén apostoli királya alapította, kötelességemmel tartottam annak további fennmaradását a magyar honvédség számára biztosítani.

— Ez az első eset, hogy a katonai erények elismerésének e legmagasabb rendű jelvényét alkalmam van adományozni, amidőn azt az első magyar kaptalan egyhangú véleménye alapján Oszlányi Kornél vezérőrnagynak átnyújtom.

— Ezt a magas kitérítést valóban csak az nyerheti el, aki arra csakugyan rászolgált. A kaptalan súlyos felelősségnek tudatában minden egyes esetben a legtízesebb kivizsgálás és a leg gondosabb merlegelés alapján alkotja meg véleményét az érdemesség felől.

— Oszlányi vezérőrnagy, mint a m. kir. 9. honvéd hadosztályi parancsnoka, az 1943. év január havában a Don menti teli harcokban odanót férfias küzdelemben a legnehezebb viszonyok között a hősi helytállásnak, a vitézségnek, a bőles megfontoltságnak és a vezetésre rátermettségnek ragyogó példáját adta. Ezért Ön, mint Magyarországnak a katonai Mária Terézia Rend nagymestere tendőt is ellátó Kormányzója, ezen a Rend lovagjává avatom és annak jelvényével a hagyományos előírt szavakkal feldisátem:

— Az én kezemből veszi a Mária Terézia Rend jelvényét. Bizonyossággal szolgál az tetteinek és felvetelemből ebbe a Rendbe, amely egyedül a vitézségnek és bőles megfontoltságnak van szentelve. Viselje Isten dicsőségére és serkentse a Haza vedelmére.

A beszéd elhangzása után vitéz Oszlányi Kornél a Kormányzó Ur elé lépett, a Főméltóság Ur pedig saját kezébe diszítette fel a Rend lovagi keresztjével, majd kezét nyújtott vitéz Oszlányinak. A Mária Terézia Rend új lovagja ezután a Rend tagjainak sora elé lépett és ezek valamennyien kezfogással üdvözölték új rendtársukat.

Az avatóünnepségen megjelentek sorában rendkívül mely hatást kellett a kétszáz éves ősi formák között vegyben katonas egyszerűségű komoly szertartás.

A képviselőház ülése

A képviselőház az elmúlt héten ülést tartott. Tasnádi Nagy András előnk meleg szavakkal méltatta azt a veszteséget, amely gróf Zichy János

elhunytával érte a magyar politikai életet. A Ház jegyzőkönyvében örökítette meg gróf Zichy János emléket.

A képviselőház elfogadta a két Ház együttes bizottságának azt a javaslatát, hogy a 42-es felhatalmazási törvényjavaslat egyik szakaszát eltöröljék és hozzájárult azokhoz a módosításokhoz is, amelyeket a család-befogadási és az ügynevezett feketepénz törvényjavaslatokon tett a Felsőház. Az elnök javaslatára ezután úgy határozott a képviselőház, hogy az üléseit bizonytalan időre elnapolja. Szükség esetén az elnök intézkedik a Ház összehívásáról!

Avatás a képviselőház 15 tagú sátorjóról

A Salgotarjánai Acélgépjáró Levente Egyesület sátorjóról, amely a Kárpátok legmagasabb pontjának, a Horthy-écsanak megmásására vállalkozott, önként vállalt feladatának teljesítése közben avatásra emelte és a járó 15 tagú, közöttük nyole levente életét áldozta.

A salgotarjánai leventék bronzból elkészítették vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó arcmását és elhatározták, hogy azt elhelyezik a Horthy-écsanak. Újnak nagyobb felet már megkérték, már egészen közel járunk a célhoz, amikor a teljesen lajvanyamastesnek látszó lejtőn két nagy hótábla levált, majd az egész hőmőz apó darabokba töredeve, csúszni kezdett lefelé. A lavina a biztonsági okokból három, egymástól távolabb haladó csoportra szakadt járó valamennyi tagját maga alá temette. A szerencsétlenül jártak közül egyedül dr. Vargha Kálmán ügyvéd tudott kiszabadulni a hó alól és segítségért sietett. Mintegy kétszázan fogtak hozzá az eltemetett járó kiaszásához és valamennyiüknek holtestét megtalálták. A sátorjór baloldalán Salgotarjánba szállították és ott óriási részvét mellett örök nyugalomra helyezték.

A nagyvilág

Keleti hárter

A keleti hárterén folyó nagy téli esatában az elmúlt napokban még világosabban két hárter központ körvonalai rajzolódtak ki. Az északi szárványon a szövjet offenzíva fő nyomása az arevonálnak azon a szakaszán érvényesül, amely az Ilimen-től északra indult ki és Oranienbaumtól nyu-

gatra a Finn-öböl határolja. Az itt már két hete tomboló harcokban a Szovjet azon fáradozik, hogy előre-kerjön a balti államokba. A Szovjet léli nagy támadásának súlypontja Kirovográd és Cserkasszi között alakult ki. Itt a Szovjet gyalogos és páncélos hadosztályok tömeges alkalmazásával azon fáradozik, hogy a német arcvonal déli szárnyát benyomja. A középső arcvonalaszakas egyéb részén folyó súlyos harcoknak tehát minven hevesesgük ellere is csak helyi jelentőségük van.

A mai helyzeteket a német közlések nyomán úgy lehet vázolni, hogy Leningrádtól nyugatra Kresznogorodjezsk és Volosovo jelentik az oroszok támadó pontjait, a moszkvai vasútvonal mentén pedig Csudovo helység állott a legerősebb szovjet támadások középpontjában s ezt a németek ki is írtették. Novgorod térségében, a várostól nyugatra az orosz hadműveletek irama erősen meglanyhult.

Annak a német ellentámadásnak az ellensúlyozására, amelyet Mannheim tábornagy csapatai indítottak el a Bug torkolatából egyenesen kelet és északkelet felé, a szovjet hadvezetés még jobban Cserkasszitól délre indított nagyerőjű támadást a német vonalak ellen. Hasonló szándékkal indultak támadásra az orosz csapatok Bjelaja Cerkovtól délre is, mert Mannheim tábornagy ellentámadása egymásután szerzett vissza jelentős támaszpontokat a Viniécótl keletre levő harc térségben, ahol az orosz csapatok a legközelebb álltak már a Bug folyó vonalához.

A keleti határet legdélibb szakaszán, a Keres-félszigeten is változatlan erővel tart tovább az orosz hadak támadása, a nélkül azonban, hogy említésre méltó sikerről számolhatnának be az ellenséges forrásból származó jelentések.

Harcok Dél-Olaszországban

A Nettunonál és Anzionál partra tett angol-amerikai kötelek hadműveleti német jelentések szerint egészen sajátos módon alakultak. A Nettunonál végrehajtott vállalkozás kezdete óta már egy hét elteltével, hogy a szembenálló erők között komoly harcra került volna sor. Az angol-szászoknak így kellő idejük volt arra, hogy a partraszállott csapatokat megerősítsék. Német részről úgy látszik nem akarták a harcok az angol-szászok számára kedvező feltételek között, vagyis az angol nehéz hajógyűk tűzkörlétében megkezdeni. Német tudósítások szerint a közeli napokban a Monte Albani vidékétől túlr nagyobb méretű csata kialakul-

lása várható. Az angol-amerikai erők partraszállása következtében Rómától délnyugatra új arcvonal keletkezett, amelyről egyelőre még nem lehet megállapítani, vajjon nem lesz-e fontosabb az eddigi délnyugatszársági arcvonalnál. A legújabb berlini jelentések szerint mind a nettunononai hídfőnél, mind pedig a déli arcvonalon a Tirreni-tenger partvidékén harcok folynak. Dél-Olaszországban az 5. amerikai hadsereg folytatja lekötő támadásait a Garigliano alsó folyásánál. Az angol-szász erők Cassinótól északra leire is újabb támadást indítottak.

Légiháborúk

Az angol-amerikai légierők az elmúlt héten két ízben is súlyos támadást intéztek Berlin ellen. Az ellenséges repülők a felhők védelmében nagyszámú akna-, repesz-, gyújtó- és foszforos bombákat dobtak le és ismét lakónegyedeket, templomokat, kórházakat és kulturhelyeket bombáztak. A két támadás során a német légvédelem 73 négy motoros bombázót lőtt le. Az angol-szász légierők vasárnap nagyarányú támadást intéztek a Majna melletti Frankfurt ellen is. A légvédelem több mint 60 ellenséges légi erőt semmisített meg.

Berlini katonai hírmagyarázók rámutatnak arra, hogy új módszerek alkalmaznak a birodalmi főváros és a német területek fölé behatoló angol-szász repülőkötelekkel szemben, s e módszerek hatása kézzelfoghatólag nyilatkozik meg a lőtt, elpusztított gépek feltűnően emelkedő számában.

Hitler beszéde

Hitler Adolf, a Német Birodalom vezére, a hatalom átvételének 11-ik évfordulóján, a főhadiszállásról beszédet intézett a német néphez.

— A világ legnagyobb háborújának ötödik esztendejében senki előtt sem lehetnek tisztázatlanok ennek a háborúnak okai és céljai. Nem az a kérdés többé, hogy vajjon a mai háborúban sikerül-e fenntartani az erők régi egyensúlyát, hanem az, hogy a küzdelem végén ki lesz a hatalom Európában. Az európai népszerűségé-
ve, vagy pedig a bolszevista szocializmus. A bolszevismus győzelme esetén Európa gyászmaradéka aligha fog angol vezetés alatt tovább küzdeni a szovjet kolosszus ellen. Ebben a harcban csak egyetlen győztes lehet, még pedig vagy Németország, vagy a

Szovjet, Németország győzelme. A Szovjet fennmaradását jelenti, a Szovjet győzelme pedig a megsemmisítés. Az európai államok és ez Európa megmentése kizárólag nemzeti szocialista német néptől és vele szövetségetes államoktól függ. Ha azonban a Birodalom összesen nines más állam Európában, amú az új tatárjárással szemben elle állást fejthetne ki. Ha Németország nem győz, néhány hónap alatt m van peséetelve egész Európa sor-

Hitler a továbbiakban visszajelentést vetett a nemzeti szocializmus tizenegy éves múltjára, annak elleni tüzéseire és eredményeire. Az elege megkísérelt — mondotta —, hogy a német népet robbanó és gyújtó bombákkal összeemlamba sodorja, ezzel csak még inkább megszilárdít egységében és megeremti azt az erőt, amelyet a Gondviselés ar szemelt ki, hogy a következő évszadokban Európa történelmét alkítsa. Ez a harc ellenségeink mindördigi ármánya ellenére is a Ném Birodalom legnagyobb győzelmé fog végződni — fejezte be beszédét Német Birodalom Vezére.

Innen-onnan

Az angol hírszolgálat jelentése szerint az olasz felszabadító mozgalom tartományi bizottságának Baribe tartott értekezletén szombaton egyhangul elfogadták egy határozatot, amely Viktor Emánuel királyt mondását követeli, mint az ország újjáépítésének szükséges előfeltételét. A határozat szerint az értekezlet annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy Olaszország erkölcsi anyagi újjáépítésének előfeltétele a olasz királyi azonnali lemondása.

Athéni jelentés szerint Calivas görög munkügyi minisztert esütőrkön reggel három fialtalerben lelőtték amikor éppen elhagyta házat, hogy gépkocsin minisztériumába menjen Calivast súlyos sérüléseivel kórházba szállították, de útközben kiszervetted. A merénylet kommunista műve volt.

Angol részről azt a hírt terjesztették, hogy a vatikáni német nagykövet felkereste a pápát és felvetette előtte azt a gondolatot, hogy a pápák többözeát Lichtenstein nagyharcorsébe. Illetékes német körökben a hírt közönséges koholmánynak mondják.

A MAGYAR NÉP HIRADÓJA

HAT NAPIG VOLT A SZÓFIAI ROMOK ALATT EGY EGYETEMI TANÁR.

A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelentése szerint Belinov ismert bolgár orvos és egyetemi tanár, akiről az egyik legutóbbi szófiai légtámadás azt hitték, hogy életét veszítette, pen és egészsége ellen került. Belinov hat napig volt az egyik beomlott ház romjai alatt és közben már a gyászistentisztelet is megtartották emlékére. Az egyetemi tanár saját maga ásta ki magát egy egyszerű lábait segítségével a romok közül.

GABOR ÁRON SZINPADON.

A gyergyószentmiklósi társaskör említésre méltó kulturumunkát folytat az ország keleti végvárain. Mellette a Márton Áron által alapított Kolping-legényegylet, alapítójának szellemében folytatja működését. Híven mutatja a két egyelet szellemét, hogy a székegyes szívéhez oly közel álló Gábor Áron életét mutatják be színpadon. Kézdivásárhely és Sepsiszentgyörgy után Földi István székegyeföldi hírlapíró darabját most Gyergyószentmiklóson adják elő. A próbák már folynak, az a terv, hogy a színdarabot Gyergyó összes nagyobb községeinek művelődési házaiban színrre hozzák.

ROSSZUL SIKERÜLT REKLÁM.

Derűs eseményt jelentenek Zentáról, színházi berkekből. Egyik Erdélyben is ismerős színgazgató azzal reklámozta egyik vígjátékának bemutatását, hogy 100 pengőt fizet annak, aki a darabon nem nevet. A bemutatón fellépőket keltelt ő zord tekintetű fiatalberek, akik az első sorban foglaltak helyet és tíz másik fiatal, akik nem az előadás, hanem társaiak nézték. A közönség igen jól mulatott a darabon, csak az első sor maradt néma. A függőben az öt fiatalberek jelentkezett K. F. igazgatóná a pénzért, magukkal víve a tiztanút is, akik eskü alatt voltak hajlandók bizonyítani, hogy az „első sor” valóban nem nevettek. Az igazgató nem fizetett — a fiatalberek pereltek. Zentán derültséggel várják a főtárgyalást a rosszul sikerült reklám ügyében. Kiegészítés még lehetséges...

MENYASSZONYI RUHA ÜVEG-SZÁLBÓL.

A „Neue Züricher Zeitung” érdekes cikkben számol be egy edinburghi esküvőről, amelyen a menyasszony, aki ismert üvegfestő, színes üvegszálak-

ból szőtt ruhában jelent meg. Nemcsak a ruhája, hanem a kalapja, cipője és a kiegészítői is halványkék üvegszámból készült. A vélemény, egy műegyetemi tanár, szintén szakértőként az üvegtechnikában. A tudósító megjegyzése szerint az üvegruha gyártása ma már nem technikai újdonság, azonban az anyag színezése a legújabb vívmányok közé tartozik.

NŐI PRÉDIKÁTOROK.

Londoni jelentés szerint Canterbury érseke javaslatot tett, hogy az olyan asszonyoknak, akik jó nevelésről és keresztény tanok iránti érzékről tesznek tanúbizonyságot, adják meg a templomokban történő prédikálás jogát. Általában az asszonyoknak is feltehetőleg és vezető szerepet kell juttatni az egyházi életben.

BALUL VÉGZÖDÖTT A BETÖRŐK MUNKÁJA.

A keddi párisi lapok vezetőhelyen foglalkoznak a Francia Bank földalatti páncéltérmeiben történt betöréssel, amelynek során huszonötmillió frank értékű bankjegyek kerültek a két tettes — két kőműves — kezére. A két kőműves annakidején résztvett a jegybank földalatti páncéltérmeinek megépítésében és pontosan tudta, hogyan lehet megközelíteni ezt a páncéltérmet anélkül, hogy megszólalásnak a riadózt jelző villanysugár. A páncélszekrény hatvan méterrel fekszik a föld színe alatt s minden oldalról vízzel tett csatorna veszi körül. A két kőműves áttűzött ezen a csatornán, elfürészelte az öklönyi vastagságú vasrácsot és így jutott be a terembe. A „mesteri” betörőmunka azonban csúfos kudarcral végződött. A kőművesek ugyanis csupa ezerfrankos bank-

jegyet loptak el, nem tudva hogy a Francia Bank már régen zárolta az ezerfrankos bankjegyek forgalmát. A betörőket — az első kísérletnél, amikor fel akartak váltani egy ilyen ezerfrankost, leleplezték és letartóztatták.

AZ ESZKIMÓK IRÓGÉPE.

Egy lelkész, aki néhány kilométerre az északi sarkkörtől teljesíteti szolgálatot, eszkimóbetűs írógépet szerkesztett. Az eszkimóknak nagyon tetszik az újfajta gépért, hamar megtanulták használatát és közülük főbben tanultak meg hamarabb gépelni, mint kézzel írni.

A LEGŐREGEBB TÁBORNOK.

Az elő tábornokok seniorija Theodor von Bomhard német tüzérségi tábornok, aki a napokban ünnepelte 103. születésnapját. 1871-ben mint 30 éves tiszt volt részt a császár koronázásán Versaillesben és 1901 óta, tehát 42 éven keresztül nyugdíjasként szerepel. Közben gyermekei és unokái hasonlóképpen érték a tábornoki rangot.

Szegény magyar nemzet, annyira juttott-e ügyed, hogy senki ne is kiáltson fel utolsó veszedelmében? Hogy senkinek ne keseredjék meg szíve romlásodra? Hogy senki utolsó halálát való küzdelemben egy biztató szót ne mondjon? Eggyedül legyek-e én áruló, vigyázzál, ki megjelentem veszedelmét? Nehéz ugyan e hivatal nékem, de ha az Isten a ha-ámhoz való szeretetét velem tette, imé kiáltok, imé üvölök: hallj meg engem, élő magyar, ihon a veszedelm, ihon az emésztő tűz. Imé vállalt teszek előtted, nagy Isten, mindent amit tudok, kikéltök, hogy éntelem elburvonomért nemzetem vért ne kéri elől...

(Zrínyi: Török Ajám.)

Gazdák Biztosítók Szövetkezete

Alapítva: 1899.

Magyarország egyedüli állami érdekelt-éző, színmagyar biztosítók szövetkezete.

Kartelen kívül!

A biztosítás minden égvál foglalkozik igen előnyös díj- és feltételek mellett. Vezet, fő- és helyképviseltek minden városban és községben

Vezetékpviselőség-ek Erdély területén:
Kolozsvár, Horthy-út 6,
Marosvásárhely, Szécheny-tér 28 sz.

EGYETEMI KÖNYVTÁR
KOLOZSVÁR

Szent György tér

**CSOKOLÁDE HELYETT FÉRJET
KERESŐ LEÁNYOK ARCKÉPEIT
POTYOGTATJA JAPANBAN
AZ UTCAI AUTOMATA.**

Hajdanában, mikor az élelmiszerket sem adagolták, az európai városok utcáin csak úgy hemzsegték a különböző automata, amelyek megfelelő pénzzel behódolásra csokoládéval, cigarettával, gyufával s egyéb főmeggickekkel szolgáltak. Ma is akadnak még itt-ott automata, amelyek működnek, de legfeljebb bélyegeket, postai levelezőlapot, levélborítékot, pályaudvari belépőjegyet s hasonló dolgokat kaphatunk tőlük. A választék, mondhatni, elég unalmas.

Svájci lapok szerint egy japán vállalkozó most feltalálta a „házassági automata”. A pénz behódolásra fényképek hullanak ki a gépzetből, olyan hajadonok és özvegyek képmásai, akik szeretnének férjhezmenni. A fényképek meg vannak számozva s mindegyiknek olvasható annak a házasságkötveit írodának, vagy magánzemélynek a címe, aki, vagy amely hajlandó a komolyan érdeklődőkkel a dolgot megvitatni, az illetőt a hölgyel megismertetni, esetleg a házasságot nyelbeütni. A házasságkötveitől természetesen külön kell fizetni s ez a művelet már nem olyan olcsó, mint a fényképek megszerzése, de az automata — a hirdás szerint — szorgalmasan dolgoznak s az ölelet vállalkozó máris szép jövedelmel húz belőlük. Minden pénzbehódolásra csak egy fényképet potyogtat az automata s állítólag vannak nőszüni kívánó férfiak, akik addig pénzezik is nyomtatják az automatakat, míg nem kitész, szemrevaló teremtesre nem bukkannak...

**Előadások
a szőlősgazdáknak**

A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a szőlészeti és borászati szakismeretek minél szélesebb körben való elterjesztése érdekében az állami szőlőtelepek és az állami kőpincék, valamint a Magyar Szőlősgazdák Országos Borértékesítő Szövetkezetének kezele alatt álló állami borgének a fontosabb szőlő-, illetve borgazdasági munkálatok gyakorlati bemutatására az év megfelelő időszakában, de legálább négy alkalommal 2-3 napos szemléltető előadásokat tartsanak.

FIGYELMEZTETÉS!

Kérjük olvasóinkat, hogy mindenem előfizetési ügyben a „Magyar Nép” kiadóhivatalához, Kolozsvár, Brassai-utca 7. forduljanak. Kérjük tehát azokat az olvasóinkat is, akik a Emke felhívásai alapján kapcsolódtak be előfizetőink táborába, előfizetésükkel szintén közvetlenül kiadóhivatalunkhoz forduljanak.

Apróhirdetések

Minden szó 12 fillér, vastagabb betűvel 24 fillér. A legkisebb hirdetés ára 1 pengő. Aláírókérésük részére 20 szög 1 pengő 20 fillér. Előfizetőinknek minden szó 10 fillér, vastagabb betűvel 20 fillér. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

GAZDASÁGHOZ érte házas embert kerestünk Kolozsvár mellett lévő 8 hold tanyaúrtól kezdve. Fizetés megegyezőszé szerint. Ref. Szabóthás, Kolozsvár.

A kiadóhivatal üzeni

Alább felsoroltaknak köszönhetem ma dunát a bejelentett új előfizetőkről:

L. A. Kabalapatak K. J. Telekfarka.
P. Görgénylábánfalva J. E. Süleimed.
J. Sepstszántgyörgy.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Előző számbanban felhívtuk előfizetőink figyelmét arra hogy azok, akik még nem rendezték hátrállokaikat, akár az állami kiküldött postautalványon, akár más módon fizessék ki. Ezen felhívásunk nem volt eredménytelen, mert a hátrálloások nagyrésze eljött a felt felhívásunknak. Egy kisebb rész azonban még mindig álló maradt, amitől a az általunk ímetetlen figyelmességük az összes hátrállokosokat, meg lapunkat az előfizetési díjból tartjuk fennt a ennek emlakzatára magától hozza hátrállokosok részére a lap küldetését meg szüntetted. A jelenlegi nehéz papírbizonyos és és a lap előállításához szükséges anyagok állandó emelkedése folytán csak azoknak küldhetünk lapot, akik az előfizetési díjat rendezték.

Ímetetlen kérjük előfizetőinket új előfizetők bejelentésére. Eddig szép számban történtek bejelentések, de ez még nem jelent azt, hogy ne számítanánk azon előfizetők közreműködésére, akik eddig még nem jelentettek be új előfizetőket.

Lakás- vagy helyszolgáltatás esetén kérjük nemcsak az új, hanem a régi lakó hely közzétét is, mert enélkül nem tudjuk a címet kijavítani.

A következők befolyt pénzeket nyugtázták: Sz. L. Madefalva 10 (1944. évre), D. J. Krasznaszantmiklós 10 (1943-ra), özv. id. K. J. Madefalva 10, S. J. E. B. J. Csikzentamás 16,20, özv. V. J. J. Kókós 8, özv. B. L. né és P. S. Krasznai 10, D. J. Csikbánkfalva 15, (r. 1944. dec. 31-ig), Dr. A. S. Csikszentmiklós 10, A. Csikszentmiklós 10, K. A. Kisvárdá 5, (r. 1944. júl. 1-ig), V. M. S. Péle 8,20, V. F. Kesztörcsifalud 8,20, özv. R. B. né Szóvéri 8,20, B. Za. Kisokos 14,20, ifj. P. J. Magyarborzás 14,20, ifj. P. Margitta 10 (1943. évre), özv. K. J. P. Ottomány 10, A. K. Kislend 8,20 (1943-ra), id. J. P. Csikszentmiklós 20 (1944. dec. 31-ig), A. J. Tölgyes 8 (1943-ra), özv. T. F. né Madefalva 10, id. A. I. Csikszentmiklós 5, B. G. né Torhoszó 10, J. K. Pétele 10 (r. 1944. szept. 1-ig), Sz. I. Udvarfalva 14,20, ifj. D. F. Mosohánya 20,20, E. J. Selymeslővő 8, Cs. S. és F. J. Bögöz 18, K. L. Kesztörcsifalud 14,20, özv. K. J. né Eled 5, B. S. Kisokos 18, D. S. Tölgyes 15, F. F. Györgyalfalu 20, K. A. o. Csikszentmiklós 12, V. J. Hatalyika 10, T. F. Kétes 10,20, M. F. P. né Cséjfi 8,20, D. J. Udvarfalva 14,20, K. J. Gyongy 8,20, özv. B. G. né Nagyvártó 6, P. I. Gy. Nadántelek 10,20. Magyarbótor 6, B. F. S. B. B. F. Gy. B. N. K. R. V. 8, és S. F. B. E. J. Besztergálfalu 10, G. J. P. Tölgyes 10 pengő.

A szerkesztést felel: DAVID IVÁN
Feltétele kiadó: TOTTH KÁLMÁN.